

[16/106482] Zahtjev za slobodan pristup informacijama

MS MANS - SPI <spi@mans.co.me>

To: SPI; Cc: spi@mans.co.me; ✕

✉ Reply all | ▼

Thu 22/12/2016 16:03

Inbox

This message was sent with high importance.

Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - MANS

Dalmatinska 188, 81000 Podgorica, Crna Gora::Tel: 382.20.266.326; 266 327; 382.69.446.094; Fax:

382.20.266.328

mans@t-com.me, www.mans.co.me

CRNA GORA

SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	22. XII	20 16	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-41/16-69		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:			PRILOG:

Crna Gora

Skupština Crne Gore

Djelovodni broj: 16/106482

Predmet: Zahtjev za dostavljanje informacije

Poštovani,

Molimo Vas da nam na osnovu Zakona o slobodnom pristupu informacijama dostavite KOPIJU:

*** Analize normativnog okvira za rad Fonda za ostvarivanje i zaštitu prava manjina (veza sa mjerom broj: 3.10.1.8. Akcionog plana za poglavlje 23.).**

NAPOMENA:

Zahtjev je podnijen u ime i ispred NVO "Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore", a shodno ovlaštenju br. RZN1-07-02 od 26.05.2016. godine.

Shodno članu 33 stav 4 ZoSPI, ako je podnosilac zahtjeva lice sa invaliditetom i lice u stanju socijalne potrebe, troškovi postupka se ne obračunavaju, odnosno pristup informaciji snosi organ vlasti.

Molimo Vas da rješenje donešeno po ovom zahtjevu i tražene informacije dostavite na adresu Dalmatinska ulica broj 188, 81000 Podgorica. Ukoliko tražene informacije imate u elektronskoj formi, molimo Vas da ih je prosljedite na e-mail adresu: spi@mans.co.me.

U ime NVO "Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore":

Jankovic Vuk, koordinator pravnog programa

Podgorica, 22/12/2016

Skupština Crne Gore

Broj: 00-41/16-69/7
Podgorica, 2. februar 2017. godine

Skupština Crne Gore, na osnovu člana 30 Zakona o slobodnom pristupu informacijama („Sl. list Crne Gore“, br. 44/12), postupajući po zahtjevu za pristup informaciji Mreže za afirmaciju nevladinog sektora - MANS iz Podgorice, Dalmatinska ulica br. 188, br. 16/106482 od 22. decembra 2016. godine, donosi

RJEŠENJE

Odbija se zahtjev za pristup informaciji Mreže za afirmaciju nevladinog sektora - MANS iz Podgorice, br. 16/106482 od 22. decembra 2016. godine, koji se odnosi na kopiju analize normativnog okvira za rad Fonda za ostvarivanje i zaštitu prava manjina (veza sa mjerom broj: 3.10.1.8. Akcionog plana za poglavlje 23.), jer Skupština Crne Gore nije u posjedu tražene informacije.

Međutim, podnosiocu zahtjeva će biti dostavljene kopije akata koji se odnose na aktivnosti Odbora za ljudska prava i slobode u vezi sa navedenom mjerom, elektronskim putem, na e-mail adresu podnosioca zahtjeva – spi@mans.co.me.

O b r a z l o ž e n j e

Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - MANS iz Podgorice podnijela je Skupštini Crne Gore zahtjev za pristup informaciji, br. 16/106482 od 22. decembra 2016. godine, kojim je tražila da joj se omogući pristup kopiju analize normativnog okvira za rad Fonda za ostvarivanje i zaštitu prava manjina (veza sa mjerom br. 3.10.1.8 Akcionog plana za poglavlje 23).

U postupku po zahtjevu za pristup informaciji, Skupština Crne Gore je utvrdila da ne posjeduje traženu informaciju, odnosno akt, opisan u dispozitivu rješenja.

Međutim, Skupština Crne Gore je utvrdila da posjeduje kopije akata koji se odnose na aktivnosti Odbora za ljudska prava i slobode u vezi sa navedenom mjerom.

Napominjem da su informacije o sprovođenju navedene mjere dostupne u izvještajima o realizaciji Akcionog plana za poglavlje 23, koji se objavljuju na internet stranici www.eu.me.

Na osnovu izloženog, odlučeno je kao u dispozitivu rješenja.

PRAVNA POUKA: Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Agenciji za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama u roku od 15 dana od prijema rješenja, neposredno ili preko Skupštine Crne Gore. Žalba se podnosi u dva primjerka, sa dokazom o uplati 5,00 eura administrativne takse na žiro račun, br. 907-83001-19, shodno tarifnom broju 2 Zakona o administrativnim taksama („Sl. list RCG“, br. 55/03, 46/04, 81/05 i 02/06, i „Sl. list Crne Gore“, br. 22/08, 77/08, 03/09, 40/10, 73/10, 20/11, 26/11, 56/13, 45/14 i 53/16).

Elena Radonjić
pomoćnica generalnog sekretara

Dostavljeno:

- *Podnosiocu zahtjeva za pristup informaciji
- *u spise predmeta

CRNA GORA
SKUPŠTINA
Odbor za ljudska prava i slobode
Broj: 00-63-8/16-
Podgorica, 27. decembar 2016. godine

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	29. XII	20. 16	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-41/16-69/2		
VEZA:			
EPA:			
SKRACENICA:	PRILOG:		

KANCELARIJA GENERALNOG SEKRETARA SKUPŠTINE CRNE GORE
saradnici za slobodan pristup informacijama, Neli Kaluđerović

Poštovana,

U vezi sa Vašim Dopisom, br. 00-41/16-69/1 od 26. decembra 2016. godine, a povodom Zahtjeva za slobodan pristup informacijama NVO "MANS" br. 00-41/16-69 od 22. decembra 2016. godine za dostavljanje kopije Analize normativnog okvira za rad Fonda za ostvarivanje i zaštitu prava manjina (veza sa mjerom broj: 3.10.1.8. Akcionog plana za poglavlje 23), informišem Vas o sledećem:

- U funkciji kontrolne uloge, Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore, bavio se analizom normativnog okvira za rad Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava, tako što je na 58. sjednici, 15. decembra 2011. godine, održao **Konsultativno saslušanje na temu: „Razmatranje modela organizacije, funkcionisanja i načina raspodjele sredstava Fonda za manjine“**.

U skladu sa članom 73 Poslovnika Skupštine Crne Gore, tom prilikom Odbor je na Konsultativnom saslušanju donio Odluku o formiranju Radne grupe za izradu akata o radu Fonda za manjine, čiji zadatak je bio da odredi: broj članova Upravnog odbora Fonda za manjine, postupak za izbor članova Upravnog odbora, kriterijume za izbor članova Upravnog odbora, mjerljive i objektivne kriterijume po kojima će se moći jasno utvrditi kvalitet projekata prilikom donošenja odluke o raspodjeli sredstava i model, mehanizme i kriterijume za praćenje i evaluaciju odobrenih projekata.

Radna grupa je okončala rad 29. maja 2012. dostavljanjem Izvještaja o radu Radne grupe članovima Odbora za ljudska prava i slobode.

- Odbor je na 72. sjednici, 30. maja 2012. godine razmotrio i većinom glasova prihvatio Izvještaj o radu Radne grupe za izradu akata o radu Fonda za manjine i shodno Zaključku Odbora, **Izvještaj je dostavljen rukovodstvu Skupštine- Kolegijumu Predsjednika Skupštine i nadležnom Ministarstvu za ljudska i manjinska prava na upoznavanje i dalji postupak.**

- Prilikom razmatranja Izvještaja o radu i načinu raspodjele sredstava Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava za 2011. godinu, na Petoj i nastavku Pete sjednice, 6. i 15. marta 2013. godine, **Odbor za ljudska prava i slobode je zaključio da još jednom dostavi Kolegijumu Predsjednika Skupštine Crne Gore i Ministarstvu za ljudska i manjinska prava Izvještaj o radu Radne grupe za izradu akata o radu Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava, radi upoznavanja i preduzimanja daljih aktivnosti, što je i učinjeno.**

- Na 19. sjednici Odbora za ljudska prava i slobode, održanoj 11. novembra 2013. godine, Odbor je, u okviru Tekućih pitanja, razmotrio Poziv ministra za ljudska i manjinska prava, br. 00-63-8/13-50 od 6. novembra 2013. godine da **Odbor za ljudska prava i slobode imenuje dva predstavnika za članove Radne grupe koja će se baviti analizom zakonskih propisa kojima je regulisan rad Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava.** S tim u vezi, Odbor je odlučio da predstavnik vladajuće koalicije u Radnoj grupi bude

poslanik Husnija Šabović. Predstavnik opozicije u Radnoj grupi mr Dritan Abazović određen je naknadno, na nastavku 25. sjednice, 12. februara 2014. godine.

Iz navedenog, može se zaključiti da se Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, kao nadležno ministarstvo, bavilo analizom zakonskih propisa kojima je regulisan rad Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava.

Rad Radne grupe je rezultirao izradom Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o manjinskim pravima i slobodama.

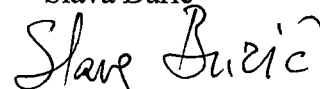
Podsjećanja radi, u 2015. godini Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o manjinskim pravima i slobodama je bio u skupštinskoj proceduri. Odbor za ljudska prava i slobode na 53. sjednici, održanoj 11. juna 2015. godine razmotrio je Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o manjinskim pravima i slobodama. Zbog ishoda glasanja, (tri glasa "za", tri "protiv" i jedan "uzdržan") Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o manjinskim pravima i slobodama nije dobio potrebnu većinu i Odbor je predložio Skupštini da ga ne usvoji.

16. jula 2015. godine Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o manjinskim pravima i slobodama nije dobio potrebnu podršku poslanika Skupštine Crne Gore u prvom krugu glasanja (potrebna dvotrećinska većina svih poslanika), kao ni 28. decembra 2015. godine, u drugom krugu glasanja (potrebna većina glasova svih poslanika), zbog čega nije usvojen.

Obavještavam Vas da je Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o manjinskim pravima i slobodama trenutno u skupštinskoj proceduri, razmotren je i jednoglasno podržan od strane članova Odbora za ljudska prava i slobode na Prvoj sjednici, održanoj 23. decembra 2016. godine i na Dnevnom redu je Četvrte sjednice drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2016. godini.

SEKRETAR ODBORA

Slava Burić

ZAPISNIK

sa 58. sjednice Odbora za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore, održane 15. decembra 2011. godine

Sjednica je počela u 11 sati i 15 minuta.

Sjednicom je predsjedavao Đorđe Pinjatić, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi/ce Odbora: dr Halil Duković, Husnija Šabović, dr Fahrudin Hadrović, Šefkija Murić, Ljerka Dragičević, Ervin Spahić, Kemal Purišić.

Sjednici nijesu prisustvovali: Snežana Jonica, dr Miloje Pupović, dr Budimir Aleksić, zamjenik predsjednika Odbora, Koča Pavlović i Vasel Sinishtaj.

Sjednici su, po pozivu Odbora, u skladu sa članom 67 stav 2 i 73 Poslovnika Skupštine, prisustvovali Orhan Šahmanović, sekretar Ministarstva za ljudska i manjinska prava, Safet Kurtagić, direktor Fonda za manjine, Momčilo Vuksanović, predsjednik Srpskog nacionalnog savjeta, Šerbo Rastoder, predsjednik Bošnjačkog nacionalnog savjeta, Sabrija Vulić, predsjednik Muslimanskog nacionalnog savjeta, Isen Gaši, predsjednik Romskog nacionalnog savjeta, Boris Raonić, predsjednik NVO „Građanska alijansa“ i Daliborka Uljarević, izvršna direktorica NVO „Centar za građansko obrazovanje“.

Za sjednicu je utvrđen sljedeći

D N E V N I R E D :

- 1. KONSULTATIVNO SASLUŠANJE NA TEMU:
RAZMATRANJE MODELA ORGANIZACIJE, FUNKCIONISANJA I
NAČINA RASPODJELE SREDSTAVA FONDA ZA MANJINE**
- 2. PREDLOG ODLUKE O IZMJENAMA I DOPUNAMA ODLUKE O
OSNIVANJU FONDA ZA MANJINE**

**PRVA TAČKA- KONSULTATIVNO SASLUŠANJE NA TEMU: RAZMATRANJE
MODELA ORGANIZACIJE, FUNKCIONISANJA I NAČINA RASPODJELE
SREDSTAVA FONDA ZA MANJINE**

Predsjednik Odbora, Đorđe Pinjatić je, navodeći da se ova sjednica, u skladu sa članom 73 Poslovnika, organizuje kao Konsultativno saslušanje sa svim zainteresovanim stranama, predložio da način rada bude sljedeći:

- da svi pozvani gosti iznesu svoje mišljenje o temi koja je na dnevnom redu, da, takođe, naknadno na e-mail Odbora za ljudska prava i slobode

dostave predloge i sugestije, uz napomenu da je svaka kritika dobrodošla i da će biti shvaćena kao dobronamjerna;

Da se, u skladu sa članom 73 stav 3 Poslovnika, formira radna grupa, koja bi se u periodu od narednih 30 dana sastala i definisala dostavljene predloge, primjedbe i sugestije nevladinog sektora, nacionalnih savjeta ili poslanika koji su članovi Odbora, i koja bi izašla sa predlogom oko modela organizacije, funkcionisanja i načina raspodjele sredstava Fonda za manjine.

Daliborka Uljarević, izvršna direktorica NVO „Centar za građansko obrazovanje“ pohvalila je napore Odbora za ljudska prava i slobode da na zahtjev NVO sektora otvori pitanje svrsishodnosti trošenja sredstava Fonda za manjine, preciznije, način raspodjele tih sredstava, navodeći da je ovo važno pitanje koje je, s pravom, izazvalo dosta bure u javnosti. Kazala je da su članovi Odbora već upoznati sa tim da raspodjela sredstava Fonda nema potrebnu proceduru koja bi u potpunosti garantovala transparentnost i opravdanost dodjele sredstava, pa je postavila pitanje zašto Skupština Crne Gore tako neefikasno reaguje na normativna rješenja koja su loša ili neizvedena i koja je sama donijela.

Ukazala je na nedostatke Zakona o manjinskim pravima i slobodama i nedostatnost Odluke o osnivanju Fonda za manjine, podsjetila na rješenja člana 36a Zakona i pitala šta je Skupština kroz svoju kontrolnu funkciju uradila da normativno i praktično razradi ova zakonska rješenja i obezbijedi punu svrsishodnost i zakonitost konkursa.

Navela je da ako zakonski okvir nije adekvatan, treba sistemski rješavati problem, a ne da se bavimo posljedicama. Dalje je kazala da je na osnovu nedostatnog zakona donesena Odluka koja takođe nije precizirana, da se potvrđuje intencija donosioca Odluke da mu je primarno bilo osnivanje Fonda, da Odluka sadrži procenat sredstava, a ne uređuje kriterijume i način trošenja i načela kontrole sredstava Fonda, odnosno kontrole samog Fonda. Navela je da su ovakve institucije podložne brojnim političkim interesima, a ne vode ni afirmaciji manjina, ni njihovoj inkluziji.

Boris Raonić, predsjednik NVO „Građanska alijansa“ je čestitao predsjedniku Odbora na dvjema stvarima: na odluci da se, u ovako širokom sastavu prodiskutuje o ovome što je dugi niz mjeseci opterećivalo javnost i to s pravom, i drugo, što se ponio demokratski, pošto je bio član Upravnog odbora Fonda za manjine, i nije sačekao zadnji dan, već je podnio ostavku. On je shvatio obraćanje predsjednika da je cilj da se nađe adekvatno rješenje za ovo što je opterećivalo javnost i da mu je drago da se NVO sektor uključio. Naveo je da će NVO „Građanska alijansa“ nastaviti i dalje da bude konstruktivni partner i Odboru i ljudima iz Fonda za manjine. Spomenuo je nekoliko poslanika: Ljerku Dragičević, Mehmeta Bardhija, koji su kazali da su neke nevladine organizacije napravile ovu aferu zato što nijesu dobile sredstva.

Kazao je da smatra da je potrebno pribaviti stav Komisije o sukobu interesa, tumačenje člana 36 Zakona, te provjeriti Pravilnik o raspodjeli sredstava koji je donio Fond za manjine, kako bi se našlo adekvatno rješenje, da bi se konačno stavila tačka na aferu i kako bi Fond počeo raditi kako treba.

Naglasio je da je sjajna ideja koju je predsjednik Odbora predstavio, formiranje radne grupe i saglasio se sa inicijativom da se možda već na ovoj sjednici, ukoliko se izdvoji većinsko mišljenje, nadajući se da će radna grupa biti krajnje konstruktivna i široka, da će se, pored članova iz matičnog Ministarstva i Parlamenta, proširiti i na članove iz nacionalnih savjeta i iz NVO sektora.

Predsjednik Odbora, Đorđe Pinjatić je kazao da nije učestvovao u podjeli sredstava, ali da su kolege koje su učestvovala u tome, radile savjesno i u skladu sa svojim nespornim ljudskim i moralnim kvalitetima. Smatra da je u praktičnom smislu bolje što je sprovedena podjela sredstava, nego da je propušten rok i da nijesu podijeljena uopšte, jer tada ne bi bili finansirani ni sporni ni nesporni projekti.

Naveo je da je ova sjednica sazvana u skladu sa članom 73, kojim je predviđena mogućnost da Odbor može obrazovati posebne radne grupe, u čiji sastav može angažovati naučne i stručne konsultante, cijeneći da bi bilo dobro da nam se stavi na raspolaganje iskustvo i uporedna praksa NVO-a kada se bude odlučivalo o tome kako uobličiti rad Fonda, kako bi maksimalno poboljšali uslove i normativni okvir, a i suštinski da Fond radi bolje.

Sabrija Vulić, predsjednik Muslimanskog nacionalnog savjeta je istakao da im je drago što je prihvaćena inicijativa jedne nevladine organizacije i što su danas ovdje, da se nada da će biti korisno ovo druženje, da će biti prilika da se ponove vjerovatno neki stavovi iznijeti u javnost putem saopštenja ili na druge načine u prethodnom periodu kada je u pitanju rad Fonda i kada su u pitanju stavovi savjeta nacionalnih manjina po ovom pitanju.

Saglasio se sa g-dinom Raonićem koji je rekao da svake godine, tačnije posljednje tri godine, mi imamo aferu, mislim da je to dobro rekao kada je u pitanju raspodjela sredstava Fonda za manjine, koja traje otprilike mjesec ili dva, a onda ostaje otvoreno pitanje funkcije Fonda za manjine, odnosno šta Fond za manjine radi preostalih 10 mjeseci. Ako se kompletna funkcija Fonda svodi na to da se raspiše konkurs za raspodjelu sredstava, pa nakon toga to traje 15 dana, 15 dana da se donese odluka - šta radi u ostalih 11 mjeseci.

Drugo pitanje je pitanje uloge nacionalnih savjeta u cijeloj ovoj priči, jer ako pogledamo Zakon o pravima manjinskih naroda, vidjećemo da je funkcija savjeta da predstavlja i zastupa manjine, te da nema jačeg tijela od nacionalnog savjeta koji može, ako ništa drugo, da sugeriše koji su to projekti koji su od izuzetnog značaja za jednu nacionalnu manjinu. Uostalom, i po slovu Zakona, savjeti su tu da daju mišljenje na predmetne programe koji izražavaju posebnosti manjina. Istakao je dalje da, u ovom trenutku, ne vidi funkciju odnosno prisustvo savjeta u donošenju odluka Fonda za manjine, osim u onom negativnom smislu koji neko može da iskoristi, posebno imajući u vidu postojanje negativne medijske kampanje po tom pitanju.

Komentarišući riječi Predsjedavajućeg da su članovi Upravnog odbora Fonda ove godine uradili najbolje što su znali i umjeli, kazao je da nam se onda nameće pitanje: postoji li neko ko zna bolje od njih.

Predsjednik Odbora je naveo da se uloga Fonda za manjine, kao podrške aktivnostima savjeta manjinskih naroda, ne svodi samo na raspodjelu sredstava, već i da vrši evaluaciju projekata za koje se odobre sredstva, da pribavi

dopunska sredstva u odnosu na budžetska sredstva, da kandiduje određene projekte relevantnim međunarodnim adresama i da za to pribavi određena sredstva, te da do sada zbog više objektivnih problema nijesu imali tu dimenziju rada Fonda, za šta treba dodatno i kadrovski ojačati Fond.

Predsjednik Odbora je ponovo podsjetio sve učesnike rasprave da u pisanoj ili elektronskoj formi, do kraja decembra 2011. godine, sekretaru Odbora dostave sve primjedbe, sugestije, mišljenja i predloge o tome kako treba poboljšati način rada, organizaciju, funkcionisanje i raspodjelu sredstava Fonda za manjine.

Momčilo Vuksanović, predsjednik Srpskog nacionalnog savjeta je postavio pitanje predsjedniku Odbora: koji je bio kriterijum za pozivanje NVO, razlog zbog kojeg nijesu pozvali više nevladinih organizacija već samo dvije, da li je to zbog toga što su one uglavnom finansirane od inostranih fondova ili zato što su bile više uključene oko napada na Fond za manjine.

Predsjednik Odbora je odgovorio da ove dvije nevladine organizacije (Građanska alijansa i CGO) saraduju sa Odborom u raznim aktivnostima, prate rad Odbora i ovu problematiku, te su, za razliku od drugih, pokazale visok nivo kritičizma, a cilj je bio da vidimo da li može zajednički da se dođe do nekog rješenja, bez obzira na različita gledanja.

Momčilo Vuksanović je predložio da se pozovu i neke druge nevladine organizacije, konkretno nacionalne nevladine organizacije na naredne sjednice, koje su možda više zainteresovane.

Saopštio je stav oko Srpskog nacionalnog savjeta, kao i to da lično misli da ovaj problem nije aktuelizovao niko drugi osim Srpskog nacionalnog savjeta, te da vjerovatno ne bi bilo ove priče oko raspodjele sredstava iz Fonda, da se nije pojavio taj savjet. Po riječima g-dina Vuksanovića, sve je bilo u redu dok Srpski nacionalni savjet nije počeo da dobija neke benefite iz te organizacije (Fonda), pa se digla prašina oko toga da li su Srbi manjina. Prema tome, trebalo bi da ovaj Odbor definiše ko su manjine a ko većina, odnosno da pokrene inicijativu za izmjene Ustava da se precizno definiše koje su nacionalne zajednice u Crnoj Gori manjinske, te da se definiše status Srba u Crnoj Gori.

Kazao je da ne postoji nikakva mogućnost da su poslanici ili članovi nacionalnog savjeta izabrani za članove Upravnog odbora Fonda za manjine, koje je Skupština izabrala, u konfliktu interesa, jer je sve regulisano zakonom. Član 36 Zakona o manjinskim pravima i slobodama je odredio da se sredstva dijele na osnovu procentualnog učešća u ukupnom stanovništvu. Međutim, kada su se pojavili Srbi došlo je do izmjene tog člana, jer Srbi nijesu dio afirmativne akcije. Naveo je da je cilj politike dodjele sredstava da se dovede do asimilacije Srba, a sa time se srpski savjet ne slaže.

Podsjetio je da su Srbi dobili najviše sredstava, uz pomoć kojih su osnovali: srpsku književnu zadrugu, srpski radio, srpsku televiziju, srpske novine... Ponovio je da je čitava priča pokrenuta, ne zbog konflikta interesa, već da bi se ugasio srpski savjet i srpski mediji. Postavio je pitanje onima koji ih optužuju šta su oni uradili za doprinos građanskom društvu i toleranciji. Naveo je takođe da je srpski savjet uradio sve na poboljšanju odnosa između nacionalnih savjeta, pa je pozvao da i Odbor ispuni svoj dio.

Orhan Šahmanović, sekretar Ministarstva za ljudska i manjinska prava je istakao da nije nikakva polemika sa g-dinom Vuksanovićem, da se slaže sa njegovim odnosom o većinskim i manjinskim narodima, da je manjinski narod u Crnoj Gori manjina u većini i manjina u manjini, da ovaj status nedefinisanja manjina i većina najviše ide na štetu manjinskim narodima.

Predsjednik Odbora je upozorio da je tema koju je Vuksanović naveo vezana za izmjene i dopune Zakona o manjinskim pravima i slobodama, a na sjednici se raspravlja o Fondu za manjine.

Momčilo Vuksanović je skrenuo pažnju da predlagati zakone koji nijesu u skladu sa Ustavom, i na osnovu tih zakona predlagati izmjene i dopune odluka koje nijesu u skladu sa Ustavom potpuno je nelogično, što je po njemu njihova osnovna primjedba.

Šerbo Rastoder, predsjednik Bošnjačkog nacionalnog savjeta naveo je da postoje neke stvari koje su napravljene nesaglasno sa onim što je predviđeno, da savjeti nijesu izmišljotina već je to bio regionalni projekat, te da je osnivanjem savjeta osnovan i Fond za manjine, ali da je suština manjinske politike u Crnoj Gori da se zadovolji forma, a ne sadržina. Suština čitave politike je u tome da se zaokruži proces manjinskih prava na taj način što će država participirati u realizovanju projekata od interesa za manjinsku zajednicu. Glavni predstavnik manjinskih zajednica je nacionalni savjet. Problem je u tome što je kreiran model gdje su savjeti produžena ruka partije. Za nas je bitno da nađemo rješenja, zahtjev da država prihvati odnose sa nacionalnim savjetom, a to bi bilo da nacionalni savjet postane subjekt manjinske politike i da savjet bude neko ko preporučuje projekat.

Kazao je da trka za izbor nacionalnih savjeta treba da bude demokratska utakmica saglasna evropskim standardima, i da Fond dijeli sredstva dva puta u toku godine, a ne samo jednom godišnje. Složio se sa g-dinom Vuksanovićem kada je rekao da su se savjeti međusobno uvijek slagali kada su u pitanju bila manjinska pitanja.

Išen Gaši, predsjednik Romskog nacionalnog savjeta, je kazao da je interesantno da, prošle godine kada je Romski savjet dobio 7000,00€, nikakva afera nije postojala, a ove godine kad je dobila više od toga, odjednom postoji afera. On je naveo da misli da savjet postoji da bi savjetovao i pomagao narod, te sa koliko se problema suočava romski narod, kao i to da mu se uopšte nije svidjela afera u medijima u vezi Roma.

Safet Kurtagić, direktor Fonda za manjine, je kazao da ga raduje inicijativa da se okupe i da zajedno razgovaraju o problemima. Naglasio je da je ovo prvi put da su se okupili predsjednici savjeta, NVO, mediji i Odbor za ljudska prava i slobode.

Govoreći o konfliktu interesa i o inicijativi NVO „Građanska alijansa“ za utvrđivanje i sprečavanje konflikta interesa, izjavio je da nijesu tačne njihove tvrdnje da su članovi Upravnog odbora Fonda u konfliktu interesa. Istakao je da su pravila za raspodjelu sredstava Fonda bila jasna, nacionalne zajednice su dobijale sredstva prema procentualnom učešću u stanovništvu, a potom se digla prašina, jer je neko dobio dvije trećine. Kazao je da je Zakon o manjinskim pravima uveo izmjene, a jedna od njih je bila i način raspodjele sredstava, ali da

su postojali i drugi kriterijumi. Naveo je da se ne slaže da nacionalni savjeti nijesu bili upućeni u raspodjelu sredstava, jer su oni bili upućeni i odlučivali su o tim pitanjima. Kazao je da se slaže da nije trebalo da jedna nacionalna zajednica dobije dvije trećine sredstava, a ostale manje. On je upitao prisutne da li misle da će i jedan projekat Roma proći, ako se uzmu u obzir kadrovski kapaciteti.

Predsjednik Odbora je reagovao time što je upozorio direktora Fonda za manjine, da se primjedbe sačuvaju za radnu grupu, jer se zato ona i namjerava oformiti.

Safet Kurtagić, direktor Fonda za manjine je naveo da je Fond samostalna institucija koju kontroliše Skupština Crne Gore. On je kazao da se ne podrazumijeva da se Fond ukine, da bi se koristio od strane predsjednika savjeta, već on mora da zaživi. On je zatražio da se Fondu pomogne, da dobije sredstva koja zaslužuje, na zadovoljstvo manjinskih naroda i države Crne Gore.

Orhan Šahmanović, sekretar Ministarstva za ljudska i manjinska prava je pojasnio da manjine radi očuvanja identiteta mogu osnovati savjet, da su se sredstva dobro raspoređivala, o čemu su se u Upravnom odboru složili, u cilju očuvanja identiteta svih manjinskih naroda u Crnoj Gori.

Podsjetio je da su nacionalni savjeti najpozvaniji da se bore za očuvanje prava nacionalnih manjina i da se ne može uticati na članove savjeta, već da ostaje da se u praksi bolje primjenjuje. Kazao je da je Fond podrška za očuvanje nacionalnih identiteta, da je važno da je sve bilo transparentno, a da je netačno to da su vršili diskriminaciju, kad se vidi da npr. Srpski nacionalni savjet posjeduje televiziju i to od sredstava koja je obezbijedila država Crna Gora.

U raspravi su učestvovali poslanici, članovi Odbora: Đorđe Pinjatić, predsjednik, dr Halil Duković, Šefkija Murić, Ljerka Dragičević, dr Fahrudin Hadrović, Ervin Spahić, Kemal Purišić, Husnija Šabović.

Dr Halil Duković je mišljenja da je poznato da, kad je u pitanju raspodjela sredstava ne samo Fonda, nego bila koja raspodjela, uvijek je lakše napadati, a mnogo teže braniti i uvijek ćemo naći temu da se neka raspodjela kritikuje. Takođe je istakao da su, kad se Fond formirao, mislili da je to dobra ideja, što se u praksi pokazalo, da ide u pravcu očuvanja i zaštite kulturnog, nacionalnog i svakog drugog identiteta, prije svega identiteta manjinskih naroda, ali da niko nije mogao računati da će se dići tolika prašina oko raspodjele sredstava i da će biti napada sa svih strana. Neki su napadali što su dobili manje sredstava, a neki jer su dobili više, a najviše buke je bilo oko Srpskog nacionalnog savjeta. Takođe je pojasnio da Fond ne određuje ko je manjina a ko većina, već da to rade druge institucije. Obavijestio je da, zbog opravdanih razloga, ne može ostati do kraja sjednice.

Šefkija Murić je govorio o potrebi da se iznađe najbolji model koji treba primijeniti u definisanju Fonda za manjine, te da ne podržava priču da su članovi savjeta partijski orijentisani, jer se u savjetu mogu birati članovi koji ne moraju biti političari.

Husnija Šabović je postavio pitanje da li se sredstva koriste za jačanje identiteta manjinskih naroda, a zatim je naveo da su svi članovi radili po zakonskim propisima, i da nijesu odstupili od njih. On je naveo da nije bio u konfliktu interesa i da nije odlučivao o nekom projektu za koji je lično vezan, niti

je odlučivao po partijskom osnovu. Skrenuo je pažnju na kvalitet članova Upravnog odbora, koji nije mogao biti bolji od nacionalnih savjeta, kao i da je sve sprovedeno na osnovu odluka koje su oni izglasali.

Ljerka Dragičević je ukazala na preambulu Ustava po kojoj su pripadnici nacionalnih manjina slobodni narodi, kao i da raznolikost i bogatstvo, ono na čemu svi zavide nacionalnim manjinama, postade problem većine, što je šteta. Osvrnula se i na izlaganje g-dina Kurtagića, kazavši je da ne stoji da je koncentracija kvaliteta najjača u srpskom savjetu, te da svako pomaže samom sebi.

Dr. Fahrudin Hadrović istakao je da se nada da će u nekim narednim procedurama doći do rješenja. Naveo je da ima dosta inicijativa, da su definisani zadaci Upravnog odbora, da savjeti treba da opravdaju svoja očekivanja, te da se rade izmjene i dopune zakona, što je zadatak Ministarstva za manjinska prava. Na kraju je istakao da treba saradivati.

Ervin Spahić je kazao da je Skupština donijela zakone koji će pomoći manjinama, formirala Fond za manjine, i time ona nije ta koja odlučuje kako će se vršiti raspodjela sredstava. Po njegovom mišljenju, Upravni odbor je utvrdio kriterijume za raspodjelu sredstava, koji su se nekome svidjeli, a nekome ne, te da niko ne može kazati da Skupština ne bi trebalo da vrši kontrolu nad Upravnim odborom. Takođe, skrenuo je pažnju da su sve primjedbe o osporavanju prava nacionalnih savjeta apsurdne, jer sve ispod 50% su manjine, te da neki navode da postoje samo vjerske i jezičke manjine. Potom je spomenuo sukob interesa, finansijski izvještaj i nevladine organizacije za koje je raspodijeljeno najviše sredstava. Kritikovao je NVO-e i zatražio da one vrše nadzor nad Fondom, jer je u njihovom interesu da se sredstva podijele kako treba.

Uz napomenu da razgovaraju o modelu raspodjele sredstava Fonda za manjine, Kemal Purišić je ocijenio da je bolje da Skupština ima uticaj i kontrolu, jer se time obezbjeđuje da rad Fonda bude transparentan, kao i da treba imati veći uvid u rad Fonda, i davati sugestije. Preporučio je članovima Upravnog odbora da podrže krupnije kulturne projekte, što bi značilo napredak u toj oblasti. On smatra da je Fond potreban bez obzira na probleme, i da ga treba osposobiti. Osnovni problem Fonda, po njegovoj ocjeni, nije u tome što najviše apliciraju iz srpskog savjeta, već u tome što će se teško naći model da se riješi status nekih nacionalnih zajednica, te da bi bilo dobro da se unutar Upravnog odbora dogovore o kriterijumima.

Nakon rasprave, na predlog predsjednika Odbora, a uz saglasnost ostalih članova Odbora, utvrđen je sastav Radne grupe:

1. Đorđe Pinjatić, predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode, predsjednik Radne grupe
2. Orhan Šahmanović, sekretar Ministarstva za ljudska i manjinska prava, član
3. Vasel Sinishtaj, poslanik, član
4. Safet Kurtagić, direktor Fonda za manjine, član
5. Prof. dr Šerbo Rastoder, predsjednik Bošnjačkog nacionalnog savjeta, član

6. Ivan Krkeljić, savjetnik Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, član
7. Siniša Bjeković, direktor Centra za ljudska prava, predstavnik civilnog sektora, član i
8. Slava Burić, sekretar Odbora za ljudska prava i slobode, sekretar Radne grupe.

Zadatak Radne grupe je da odredi:

- broj članova Upravnog odbora Fonda za manjine,
- postupak za izbor članova Upravnog odbora,
- kriterijume za izbor članova Upravnog odbora,
- mjerljive i objektivne kriterijume po kojima će se moći jasno utvrditi kvalitet projekata prilikom donošenja odluke o raspodjeli sredstava i
- model, mehanizme i kriterijume za praćenje i evaluaciju odobrenih projekata.

Odbor je jednoglasno, u skladu sa članom 73 stav 3 Poslovnika Skupštine, odlučio da formira Radnu grupu u ovom sastavu, koja će se baviti pitanjima koja su bila predmet razmatranja na današnjoj sjednici. Prvi sastanak Radne grupe biće krajem januara 2012. godine, kada će članovi Radne grupe razmotriti sve predloge i sugestije prispjele od učesnika današnje sjednice. Plan je da Radna grupa radi do početka marta 2012. godine, do kada će se utvrditi konkretni normativni predlozi za budući model organizacije, funkcionisanja i način raspodjele sredstava Fonda.

DRUGA TAČKA- PREDLOG ODLUKE O IZMJENAMA I DOPUNAMA ODLUKE O OSNIVANJU FONDA ZA MANJINE

Odbor je, na sjednici, većinom glasova (šest „za“ i jedan „uzdržan“) prihvatio, kao prelazno rješenje kojim treba omogućiti rad Fonda za manjine, Predlog odluke o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju Fonda za manjine koji su podnijeli poslanici Rifat Rastoder, Ljerka Dragičević, Hidajeta Bajramspahić, Đorđe Pinjatić i dr Halil Duković i odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog odluke o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju Fonda za manjine.

Odbor za ljudska prava i slobode na osnovu čl. 69 stav 2 i 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore podnio je Skupštini

IZVJEŠTAJ

O RAZMATRANJU PREDLOGA ODLUKE O IZMJENAMA I DOPUNAMA ODLUKE O OSNIVANJU FONDA ZA MANJINE,

koji su podnijeli poslanici Rifat Rastoder, Ljerka Dragičević, Hidajeta Bajramspahić, Đorđe Pinjatić i dr Halil Duković

Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore, kao nadležni odbor, na 58. sjednici održanoj 15. decembra 2011. godine, razmotrio je **PREDLOG ODLUKE O IZMJENAMA I DOPUNAMA ODLUKE O OSNIVANJU FONDA ZA MANJINE**, koji su podnijeli poslanici Rifat Rastoder, Ljerka

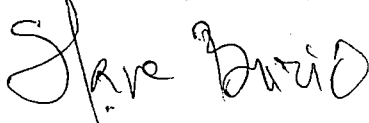
Dragičević, Hidajeta Bajramspahić, Đorđe Pinjatić i dr Halil Duković i većinom glasova (šest "za" i jedan "uzdržan") podržao Predlog odluke i predlaže Skupštini da usvoji Predlog odluke o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju Fonda za manjine.

Predlažemo da, u skladu sa članom 151 Poslovnika, Skupština predložene izmjene Odluke donese po skraćenom postupku iz razloga koji su sadržani u obrazloženju Predloga odluke o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju Fonda za manjine.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određena je poslanica Ljerka Dragičević, članica Odbora.

Sjednica je završena u 13 sati i 45 minuta.

ZAPISNIK SAČINILA
SEKRETAR ODBORA
Slava Burić

PREDSJEDNIK ODBORA
Đorđe Pinjatić

SKUPŠTINA CRNE GORE
Odbor za ljudska prava i slobode

Br. 00-64-06/11-69/

Podgorica, 22. decembar 2011. godine

Poštovani,

Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore na Konsultativnom saslušanju na temu: „Razmatranje modela organizacije, funkcionisanja i načina raspodjele sredstava Fonda za manjine“, održanom 15. decembra 2011. godine, u skladu sa članom 73 stav 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore, donio je

ODLUKU
O FORMIRANJU RADNE GRUPE

1. Odbor za ljudska prava i slobode, u skladu sa članom 73 stav 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore, formira Radnu grupu u sastavu:

1. Đorđe Pinjatić, predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode, predsjednik Radne grupe
2. Orhan Šahmanović, sekretar Ministarstva za ljudska i manjinska prava, član
3. Vasel Sinishtaj, poslanik, član
4. Safet Kurtagić, direktor Fonda za manjine, član
5. Prof. dr Šerbo Rastoder, predsjednik Bošnjačkog nacionalnog savjeta, član
6. Ivan Krkeljić, savjetnik Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, član
7. Siniša Bjeković, direktor Centra za ljudska prava, predstavnik civilnog sektora, član i
8. Slava Burić, sekretar Odbora za ljudska prava i slobode, sekretar Radne grupe.

2. Radna grupa ima zadatke da odredi:

- broj članova Upravnog odbora Fonda za manjine,
- postupak za izbor članova Upravnog odbora,
- kriterijume za izbor članova Upravnog odbora,
- mjerljive i objektivne kriterijume po kojima će se moći jasno utvrditi kvalitet projekata prilikom donošenja odluke o raspodjeli sredstava i
- model, mehanizme i kriterijume za praćenje i evaluaciju odobrenih projekata.

3. Rok u kojem će Radna grupa realizovati zadatke utvrđene Odlukom je 1. mart 2012. godine, odnosno početak prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja Skupštine Crne Gore u 2012. godini.

4. Naknada troškova i nagrada shodno stavu 1 člana 74 Poslovnika Skupštine Crne Gore isplaćuje se u skladu sa aktom i u iznosu koji utvrdi Administrativni odbor.

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK ODBORA
Đorđe Pinjatić

Dostavljeno:

- Kolegijumu Predsjednika Skupštine Crne Gore
- Generalnom sekretaru Skupštine Crne Gore
- Predsjedniku i članovima Radne grupe

SKUPŠTINA CRNE GORE
Odbor za ljudska prava i slobode

**Radna grupa za izradu akata
o radu Fonda za manjine**

Broj: 00-64-06/12-1/// VEZA BROJ 00-64-06/11-69
Podgorica, 29. maj 2012. godine

PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE CRNE GORE
KOLEGIJUMU PREDSJEDNIKA SKUPŠTINE CRNE GORE

PODGORICA

Na osnovu čl. 69, 73 stav 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore podnosi

IZVJEŠTAJ

O RADU RADNE GRUPE ZA IZRADU AKATA O RADU FONDA ZA MANJINE,
formirane u skladu sa članom 73 stav 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore na
Konsultativnom saslušanju na temu: „Razmatranje modela organizacije, funkcionisanja i
načina raspodjele sredstava Fonda za manjine“, održanom 15. decembra 2011. godine

Podsjećam da je Radna grupa za izradu akata o radu Fonda za manjine formirana Odlukom koju je Odbor za ljudska prava i slobode donio u skladu sa članom 73 Poslovnika Skupštine Crne Gore na Konsultativnom saslušanju na temu: „Razmatranje modela organizacije, funkcionisanja i načina raspodjele sredstava Fonda za manjine“, održanom 15. decembra 2011. godine.

Formiranju Radne grupe je prethodila rasprava vođena na 58. sjednici Odbora od 15. decembra 2011. godine na navedenom Konsultativnom saslušanju, kada su, po pozivu Odbora, u skladu sa članom 67 stav 2 i 73 Poslovnika Skupštine, prisustvovali Orhan Šahmanović, sekretar Ministarstva za ljudska i manjinska prava, Safet Kurtagić, direktor Fonda za manjine, Momčilo Vuksanović, predsjednik Srpskog nacionalnog savjeta, Šerbo Rastoder, predsjednik Bošnjačkog nacionalnog savjeta, Sabrija Vulić, predsjednik Muslimanskog nacionalnog savjeta, Isen Gaši, predsjednik Romskog nacionalnog savjeta, Boris Raonić, predsjednik NVO „Građanska alijansa“ i Daliborka Uljarević, izvršna direktorica NVO „Centar za građansko obrazovanje“.

Sjednicu je, na njihov zahtjev, a po odobrenju Predsjednika Odbora, pratio Milan Radović, koordinator programa ljudskih prava u NVO „Građanska alijansa“.

Predsjednik Odbora, Đorđe Pinjatić je, navodeći da se ova sjednica, u skladu sa članom 73 Poslovnika, organizuje kao Konsultativno saslušanje sa svim zainteresovanim stranama, predložio da način rada bude sljedeći:

- da svi pozvani gosti iznesu svoje mišljenje o temi koja je na dnevnom redu, da, takođe, naknadno na e-mail Odbora za ljudska prava i slobode dostave predloge i sugestije, uz napomenu da je svaka kritika dobrodošla i da će biti shvaćena kao dobronamjerna;
- da se, u skladu sa članom 73 stav 3 Poslovnika, formira radna grupa, koja bi se u periodu od narednih 30 dana sastala i definisala dostavljene predloge, primjedbe i sugestije nevladinog sektora, nacionalnih savjeta ili poslanika koji su članovi Odbora, i koja bi izašla sa predlogom oko modela organizacije, funkcionisanja i načina raspodjele sredstava Fonda za manjine.

Tom prilikom pohvaljeni su naponi Odbora za ljudska prava i slobode da na zahtjev NVO sektora otvori pitanje svrsishodnosti trošenja sredstava Fonda za manjine, preciznije, način raspodjele tih sredstava, navodeći da je ovo važno pitanje koje je, s pravom, izazvalo dosta bure u javnosti. Članovima Odbora bili su poznati stavovi izneseni u javnosti da raspodjela sredstava Fonda nema potrebnu proceduru koja bi u potpunosti garantovala transparentnost i opravdanost dodjele sredstava, pa su postavljana pitanja zašto Skupština Crne Gore tako neefikasno reaguje na normativna rješenja koja su, po ocjeni javnosti, loša ili neizvedena, a koja je sama donijela.

Ukazano je na nedostatke Zakona o manjinskim pravima i slobodama i nedostatnost Odluke o osnivanju Fonda za manjine, naročito rješenja člana 36a Zakona i, s tim u vezi, Odbor je odlučio da putem kontrolne funkcije Skupštine pokrene postupak normativne izmjene kako bi se praktično razradila ova zakonska rješenja i obezbijedila punu svrsishodnost i zakonitost raspodjele sredstava Fonda za manjine, čiji je osnivač Skupština.

Ocijenjeno je da je na osnovu nedostatnog Zakona donesena Odluka koja takođe nije precizirana, da se potvrđuje intencija donosioca Odluke da mu je primarno bilo osnivanje Fonda, da Odluka sadrži procenat sredstava, a ne uređuje kriterijume i način trošenja i načela kontrole sredstava Fonda, odnosno kontrole samog Fonda, uz konstataciju da su ovakve institucije podložne brojnim političkim interesima, a ne vode ni afirmaciji manjina, ni njihovoj inkluziji.

Upućene su čestitke Predsjedniku Odbora na dvjema stvarima: na odluci da se, u ovako širokom sastavu prodiskutuje o onome što je dugi niz mjeseci opterećivalo javnost i to s pravom, i drugo, što se ponio demokratski, pošto je bio član Upravnog odbora Fonda za manjine, i nije sačekao zadnji dan, već je podnio ostavku. Obračanje Predsjednika Odbora shvaćeno je kao cilj da se nađe adekvatno rješenje za ono što je opterećivalo javnost i data je pozitivna ocjena o uključivanju NVO sektora.

Istaknuta je potreba da se pribavi stav Komisije o sprječavanju sukoba interesa, tumačenje člana 36 Zakona, te provjeri Pravilnik o raspodjeli sredstava koji je donio Fond za manjine, kako bi se našlo adekvatno rješenje, da bi se konačno stavila tačka na aferu i kako bi Fond počeo raditi kako treba.

Naglašena je kao sjajna ideja koju je Predsjednik Odbora predstavio, formiranje radne grupe uz nadu da se formira već na ovoj sjednici, ukoliko se izdvoji većinsko mišljenje, da će radna grupa biti krajnje konstruktivna i široka, da će se, pored članova iz matičnog Ministarstva i Parlamenta, proširiti i na članove iz nacionalnih savjeta i iz NVO sektora.

Predsjednik Odbora, Đorđe Pinjatić je kazao da nije učestvovao u raspodjeli sredstava, ali da su kolege koje su učestvovala u tome, radile savjesno i u skladu sa svojim nespornim ljudskim i moralnim kvalitetima. Smatra da je u praktičnom smislu bolje što je sprovedena raspodjela sredstava, nego da je propušten rok i da nijesu podijeljena uopšte, jer tada ne bi bili finansirani ni sporni, ni nesporni projekti.

Naveo je da je ova sjednica sazvana u skladu sa članom 73, kojim je predviđena mogućnost da Odbor može obrazovati posebne radne grupe, u čiji sastav može angažovati

naučne i stručne konsultante, cijeneći da bi bilo dobro da im se stavi na raspolaganje iskustvo i uporedna praksa NVO-a kada se bude odlučivalo o tome kako uobličiti rad Fonda, kako bi maksimalno poboljšali uslove i normativni okvir, a i suštinski da Fond radi bolje.

Takođe je ocijenio da se uloga Fonda za manjine, kao podrške aktivnostima savjeta manjinskih naroda, ne svodi samo na raspodjelu sredstava, već i da vrši evaluaciju projekata za koje se odobre sredstva, da pribavi dopunska sredstva u odnosu na budžetska sredstva, da kandiduje određene projekte relevantnim međunarodnim adresama i da za to pribavi određena sredstva, te da do sada zbog više objektivnih problema nijesu imali tu dimenziju rada Fonda, za šta treba dodatno i kadrovski ojačati Fond.

Predsjednik Odbora je na Konsultativnom saslušanju ponovo podsjetio sve učesnike rasprave da u pisanoj ili elektronskoj formi, do kraja decembra 2011. godine, sekretaru Odbora dostave sve primjedbe, sugestije, mišljenja i predloge o tome kako treba poboljšati način rada, organizaciju, funkcionisanje i raspodjelu sredstava Fonda za manjine.

Nakon rasprave, na predlog predsjednika Odbora, a uz saglasnost ostalih članova Odbora, Odbor je, u skladu sa članom 73 stav 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore, donio

ODLUKU O FORMIRANJU RADNE GRUPE

1. Odbor za ljudska prava i slobode, u skladu sa članom 73 stav 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore, formira Radnu grupu u sastavu:

1. Đorđe Pinjatić, predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode, predsjednik Radne grupe
2. Orhan Šahmanović, sekretar Ministarstva za ljudska i manjinska prava, član
3. Vase Sinishtaj, poslanik, član
4. Safet Kurtagić, direktor Fonda za manjine, član
5. Prof. dr Šerbo Rastoder, predsjednik Bošnjačkog nacionalnog savjeta, član
6. Ivan Krkeljić, savjetnik Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, član
7. Siniša Bjeković, direktor Centra za ljudska prava, predstavnik civilnog sektora, član i
8. Slava Burić, sekretar Odbora za ljudska prava i slobode, sekretar Radne grupe.

2. Radna grupa ima zadatak da odredi:

- broj članova Upravnog odbora Fonda za manjine,
- postupak za izbor članova Upravnog odbora,
- kriterijume za izbor članova Upravnog odbora,
- mjerljive i objektivne kriterijume po kojima će se moći jasno utvrditi kvalitet projekata prilikom donošenja odluke o raspodjeli sredstava i
- model, mehanizme i kriterijume za praćenje i evaluaciju odobrenih projekata.

3. Rok u kojem će Radna grupa realizovati zadatke utvrđene Odlukom je 1. mart 2012. godine, odnosno početak prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja Skupštine Crne Gore u 2012. godini.

4. Naknada troškova i nagrada shodno stavu 1 člana 74. Poslovnika Skupštine Crne Gore isplaćuje se u skladu sa aktom i u iznosu koji utvrdi Administrativni odbor.

Radna grupa je održala tri sastanka:

1. Prvi sastanak je održan 30. januara 2012. godine

(Sjednicom je predsjedavao Đorđe Pinjatić, predsjednik Radne grupe.

Sjednici su prisustvovali članovi Radne grupe: Siniša Bjeković, Ivan Krkeljić, Safet Kurtagić i Slava Burić, sekretar Radne grupe.

Sjednici nijesu prisustvovali članovi Radne grupe: Orhan Šahmanović, prof. dr Šerbo Rastoder i Vasel Sinishtaj).

2. Drugi sastanak je održan 1. marta 2012. godine

(Sjednicom je predsjedavao Đorđe Pinjatić, predsjednik Radne grupe.

Sjednici su prisustvovali članovi Radne grupe: Orhan Šahmanović, prof. dr Šerbo Rastoder, Siniša Bjeković, Ivan Krkeljić, Safet Kurtagić i Slava Burić, sekretar Radne grupe.

Sjednici nije prisustvovao član Radne grupe Vasel Sinishtaj).

3. Treći sastanak je održan 12. aprila 2012. godine

(Sjednicom je predsjedavao Đorđe Pinjatić, predsjednik Radne grupe.

Sjednici su prisustvovali članovi Radne grupe: Siniša Bjeković, Ivan Krkeljić, Safet Kurtagić i Slava Burić, sekretar Radne grupe.

Sjednici nijesu prisustvovali članovi Radne grupe: Orhan Šahmanović, prof. dr Šerbo Rastoder i Vasel Sinishtaj).

O sva tri sastanka sačinjeni su Zapisnici. **(Vidjeti Prilog)**

Nakon svakog održanog sastanka Radna grupa je obavijestila javnost o postignutom. **(Vidjeti Prilog)**

Radnoj grupi su pristigli predlozi, mišljenja i sugestije u vezi sa izradom akata o radu Fonda za manjine koje su dostavili:

- NVO „Građanska alijansa“, 20. decembar 2011. godine,
- Nacionalni savjet Roma i Egipćana, 19. januar 2012. godine,
- dr Halil Duković, 19. januar 2012. godine,
- Nacionalni savjeti: Bošnjaka, Roma, Muslimana, Nacionalno vijeće Hrvata, Albanaca i Srpski nacionalni savjet, 31. januar 2012. godine,
- Ivan Krkeljić, savjetnik Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, 2. mart 2012. godine i
- Siniša Bjeković, Centar za ljudska prava na Pravnom fakultetu, 2. mart 2012. godine **(Vidjeti Prilog)**,

a su isti, zajedno sa svim važećim normativnim aktima kojima je uređen rad Fonda za manjine i Zapisnikom sa 58. sjednice sa Konsultativnog saslušanja, uz poziv za prisustvo sastancima i, dostavljeni svim članovima Radne grupe. **(Vidjeti Prilog)**

U međuvremenu, Odboru za ljudska prava i slobode dostavljen je Dopis Ministarstva finansija, br. 00-64-06/12-25 od 5. aprila 2012. godine, u vezi sa finansiranjem Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava, principirna finansiranja projekata od javnog interesa, odnosno projekata u oblasti zaštite manjinskih prava u Crnoj Gori, kojim se konkretno predlaže rješenje o eliminaciji NVO sektora u sferi raspodjele sredstava Fonda. Predsjednik Radne grupe Đorđe Pinjatić je prokomentarisao navedeni Dopis i saopštio da predlog Ministarstva finansija o brisanju člana 2 stav 2 Odluke o osnivanju Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava nije prihvatljiv, niti njegovo usaglašavanje, bez prethodne pažljive analize u odnosu na Ustavna rješenja, definisana članom 16 i 79, a koja se tiču posebnih manjinskih prava.

Direktor Fonda za manjine, Safet Kurtagić smatra da Ministarstvo finansija svojim aktivnostima nastoji dati potpuno novu koncepciju Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava, koja na posredan način vodi i nestanku Fonda, pa je predložio da se ozbiljno analizira neophodnost postojanja i rada Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava. Zalaže se da Radna grupa utvrdi preporuke i predloge u vezi sa funkcionisanjem Fonda u kojima će biti sadržani usaglašeni stavovi većine članova Radne grupe.

Predsjednik Radne grupe Đorđe Pinjatić je podsjetio da je Skupština Crne Gore svojom Odlukom osnovala Fond za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava, tako da Vlada može samo da predloži određene mjere, dok Skupština donosi konačnu odluku o njima. Ministarstvo finansija je dopisom iskazalo njihovo gledanje na finansiranje i funkcionisanje Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava. Predsjednik Pinjatić smatra da Fond treba zadržati, unaprijediti njegov rad, a Radna grupa je, u skladu sa zadacima utvrđenim Odlukom o formiranju, analizirala kako da se unaprijedi organizaciona struktura, način funkcionisanja, finansiranja i rada Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava, o čemu će sačiniti izvještaj sa preporukama i predlozima sa kojima će upoznati Odbor za ljudska prava i slobode, rukovodstvo Skupštine i nadležno ministarstvo. **(Vidjeti Prilog)**

Predsjednik Radne grupe Đorđe Pinjatić ističe da su se tokom rada Radne grupe iskristalisali određeni stavovi, na osnovu kojih bi se mogli utvrditi zaključci sa kojima Radna grupa treba da upozna Odbor za ljudska prava i slobode, čijom Odlukom usvojenom na Konsultativnom saslušanju, održanom 15. decembra 2011. godine, je formirana Radna grupa, kao i rukovodstvo Skupštine i Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, nadležno za ovu oblast. Takođe, mišljenja je da o stavovima Radne grupe treba informisati civilni sektor i međunarodne organizacije koje saraduju sa Odborom za ljudska prava i slobode. Predložio je da Radna grupa donese zaključak kojim će predložiti Skupštini da predloži Vladi Crne Gore da formira svoju Radnu grupu za izradu akata o radu Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava. Takođe, da treba sačiniti izvještaj o radu Radne grupe u kojem će se sublimirati cjelokupan rad i predložiti određeni zaključci.

Na poslednjem, **Trećem** sastanku, održanom **12. aprila 2012. godine**, Predsjednik Radne grupe, Đorđe Pinjatić je podsjetio da su se članovi Radne grupe na prethodnom sastanku oko najvećeg broja pitanja složili i postigli saglasnost oko predloga koje je Siniša Bjeković, član Radne grupe dostavio u pisanoj formi.

Tom prilikom je zaključeno:

“Da se predloži Siniše Bjekovića, koji se tiču Komisije za ocjenu projekata prijavljenih na konkurs Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava, nadležnosti i sastava upravnog odbora koji bi vršio upravljačku i budućeg nadzornog odbora koji bi vršio kontrolnu funkciju, kao i oni koji se odnose na opšte i posebne kriterijume za raspodjelu, a koji su prihvatljivi za većinu članova Radne grupe i oko kojih je na prethodnom sastanku postignut konsenzus, dostave na mišljenje svim članovima Radne grupe koji su u obavezi da do 1. maja 2012. godine, u pisanoj formi pošalju konkretne primjedbe, nakon čijeg razmatranja će se utvrditi konačni stavovi Radne grupe i sačiniti izvještaj.

U skladu sa Zaključkom, Radna grupa će izvještaj sa zaključcima podnijeti Odboru za ljudska prava i slobode, rukovodstvu Skupštine i Ministarstvu za manjinska prava, sa preporukom da se formira Radna grupa koja će razmotriti predloge i pristupiti izmjenama važećih propisa iz ove oblasti- Zakona o manjinskim pravima i slobodama i Odluke o osnivanju Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava”.

SLIJEDE PREDLOZI SINIŠE BJEKOVIĆA, ČLANA RADNE GRUPE:

Član 36.

Skupština Crne Gore, radi podrške aktivnostima značajnim za očuvanje i razvoj nacionalnih, odnosno etničkih posebnosti manjina i njihovih pripadnika u oblasti nacionalnog, etničkog, kulturnog, jezičkog i vjerskog identiteta, osniva Fond za manjine (u daljem tekstu: Fond).

Alternativa:

Skupština Crne Gore, radi podrške aktivnostima značajnim za očuvanje i razvoj manjinskih prava i sloboda, osniva Fond za manjine (u daljem tekstu: Fond).

Objašnjenje

Članom 3. Odluke o osnivanju Centra za očuvanje i razvoj kulture manjina (Sl. list RCG“, br. 38/01, 27/07 od 17.05.2007) propisana je djelatnost Centra:

- očuvanje i razvoj i izražavanje kulture manjina u Crnoj Gori;
- realizacija i distribucija programa i organizovanje manifestacija iz svih oblasti umjetnosti (likovne, muzičke, pozorišne, književne i dr.) koje se odnose na pripadnike i institucije manjina Crne Gore;
- animacioni rad sa pripadnicima manjina Crne Gore, kroz organizovanje razgovora, seminara, tečajeva, predavanja, tribina, promocija i dr.
- organizovanje stručnih gostovanja, kao i boravak umjetnika iz zemlje i inostranstva koji su od značaja za kulturu pripadnika manjina;
- podržavanje istraživačkih projekata iz oblasti kulture manjina Crne Gore;
- pružanje finansijske podrške institucijama i asocijacijama iz oblasti kulture (biblioteka, galerija, nevladine organizacije i dr.) na teritoriji Crne Gore koji su od značaja za kulturu manjina;
- finansiranje projekata koji su od značaja za kulturu pripadnika manjina Crne Gore;
- podržavanje i razvijanje saradnje sa ustanovama kulture i drugim institucijama sličnog tipa u zemlji i inostranstvu;
- podržavanje i pomaganje institucija u Crnoj Gori koje rade na unapređenju masovne kulture i kulturno-umjetničkog amaterizma pripadnika manjina Crne Gore;

- *podržavnje slobodne umjetničke inicijative svih pripadnika manjina Crne Gore u svim vidovima umjetničkih aktivnosti;*
- *izdavanje stručne literature i drugih publikacija iz djelokruga rada Centra;*
- *izdavanje časopisa iz oblasti kulture i umjetnosti pripadnika manjina Crne Gore;*
- *formiranje informativnih sadržaja za oblast kulture manjina;*

Ista Odluka u čl.4. propisuje da će se sredstva za ove namjene obezbjeđivati iz:

- *Budžeta Crne Gore,*
- *sopstvenih prihoda,*
- *drugih izvora u skladu sa zakonom.*

Osim razvoja i izražavanja etničkih, vjerskih, jezičkih i kulturnih posebnosti, cilj Zakona i Strategije manjinske politike je puna integracija manjina u društveni život države koja se ogleda u djelovanjima na različite državne sektore i politike, uključujući i obrazovanje, političko angažovanje, zastupljenost u državnim službama, zapošljavanje, razvoj područja na kojima pretežno žive pripadnici manjina itd. Postojeće zakonsko rješenje o svrsi Fonda sužava obim zahvata u jedan dio društvenih tokova, a imajući u vidu navedenu Odluku o osnivanju Centra za razvoj i očuvanje kulture manjina moguća su preklapanja sa djelovanjem drugih institucija osnovanih radi podrške specifičnim manjinskim pravima.

Djelatnost Fonda za manjine u oblasti finansiranja je i zakonski utemeljena na kompatibilnosti projekata sa strateškim dokumentima Vlade (*primarno Strategijom manjinske politike*), pa samim tim čini uputnim zakonodavnu intervenciju u ovom dijelu kao **alternativno** rješenje. U kojem dijelu i na koji način bi bilo usmjereno finansiranje projekata iz sredstava Fonda ka ostvarivanju manjinskih prava, pitanje je na koje odgovor daju smjernice i prioritete manjinske politike. Oni u svakom slučaju moraju odražavati interese manjinskih grupa i zajednica, koji se projektuju kroz javni interes i platforme djelovanja manjinskih savjeta, a na kojima se zasniva čitav proces otvorenog i transparentnog finansiranja i selekcije projekata. Da bi se ovaj sistem oživotvorio mora se početi od pretpostavke da manjinski savjeti jesu i trebaju biti jedan od osnovnih činilaca u kreiranju strategije manjinske politike kao jednog od tri temeljna instituta Zakona o manjinskim pravima i slobodama.

Dosadašnji stavovi 2 i 3 brišu se.

Član 36a se mijenja i glasi:

Organi Fonda su Upravni odbor i direktor.

Alternativa

Organi Fonda su Upravni odbor, Nadzorni odbor i direktor.

Alternativno rješenje sadrži varijantu po kojoj bi radi veće transparentnosti, praćenja realizacije i kontrole namjenskog trošenja budžetskih sredstava bio formiran Nadzorni odbor. Ovaj organ, odnosno njegovu funkciju, ne treba poistovjetiti sa nadzornom funkcijom resornog ministarstva koja se odnosi na nadzor nad izvršavanjem Zakona. Funkcija Nadzornog odbora je isključivo kontrolne prirode i samo u domenu selekcije i realizacije odobrenih projekata. Nadzor nad zakonitošću rada i dalje ostaje isključivo u nadležnosti organa državne uprave kao što je to i sada slučaj. Osim toga, ukoliko se zakonodavac opredijeli za prvobitnu varijantu bez nadzornog odbora, onda će to imati uticaja i na kompoziciju Upravnog odbora.

Upravni odbor Fonda (opcija strukture organa Fonda bez Nadzornog odbora)

Dodaje se novi Član 36b

Upravni odbor Fonda ima predsjednika i devet članova.

Upravni odbor Fonda čine:

- po jedan predstavnik iz svakog od konstituisanih savjeta manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice određenih na osnovu unutrašnjih pravila savjeta
- dva predstavnika koja bira Skupština Crne Gore, od kojih jedan mora biti iz reda poslanika koji pripadaju manjinskom narodu ili drugoj manjinskoj nacionalnoj zajednici
- sekretar (ili predstavnik) ministarstva za zaštitu ljudskih i manjinskih prava (vidjeti moguću prepreku u konfliktu interesa)
- jednog predstavnika nevladinih organizacija koje se bave zaštitom ljudskih i manjinskih prava, a kojeg na osnovu javnog konkursa bira/predlaže nadležno radno tijelo Skupštine Crne Gore (ili bira Skupština Crne Gore većinom glasova svih članova/poslanika).

Članovi Upravnog odbora se biraju/imenuju na vrijeme od četiri godine. Funkcija člana Upravnog odbora može trajati najviše dva mandata.

Predsjednik Upravnog odbora bira se na njegovoj prvoj konstitutivnoj sjednici većinom glasova svih članova.

Obrazloženje

Kod ovakve opcije kontrolna funkcija bi ostala na internoj kontroli koju bi trebalo da vrši sam Fond i budžetskoj kontroli kakvu vrši Državna revizorska institucija. Činjenica je da bi takva kontrola mogla ugoroziti interes objektivnosti (*ovakav zaključak ne dovodi u pitanje stvarno stanje*), jer bi organ upravljanja Fonda, koji u svom sastavu ima potencijalne predstavnike korisnika sredstava, sam kontrolisao realizaciju finansiranih projekata.

U svakom slučaju ako ovakvo rješenje ostaje onda treba predvidjeti posebne instrumente unutrašnje kontrole na nivou Fonda u kojem bi učešće uzeli predstavnici državnih organa, a istovremeno obezbijediti punu transparentnost i pristup informacijama u skladu sa Zakonom. Takođe, potrebno je dodatno ojačati/precizirati kriterijume raspodjele koji upućuju na kvalitet kod selekcije, a ne raspodjelu po manjinskom ključu po automatizmu i bez objektivnog i stručnog sagledavanja svih aspekata projekta, uključujući i njegovu održivost.

Alternativna opcija: Upravni odbor Fonda (opcija strukture organa Fonda sa Nadzornim odborom)

Dodaje se novi Član 36b

Upravni odbor Fonda ima predsjednika i pet članova.

Upravni odbor Fonda čine:

- dva člana iz reda konstituisanih savjeta manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice po principu rotacije sa mandatom od jedne godine, a koji se biraju na zajedničkoj sjednici ovlašćenih predstavnika svih savjeta koju saziva predsjednik nadležnog radnog tijela Skupštine. Odluka o izboru predstavnika savjeta donosi se dvotrećinskom većinom glasova svih ovlašćenih predstavnika.
- člana kojeg bira Skupština Crne Gore iz reda poslanika koji pripadaju manjinskom narodu ili drugoj manjinskoj nacionalnoj zajednici
- člana kojeg imenuje Vlada Crne Gore (ili resorno Ministarstvo)

- člana kojeg iz reda predstavnika nevladinih organizacija koje se bave zaštitom ljudskih i manjinskih prava na osnovu javnog konkursa bira/predlaže nadležno radno tijelo Skupštine Crne Gore (ili bira Skupština Crne Gore većinom glasova svih članova/poslanika.

Članovi Upravnog odbora, osim onih koje biraju savjeti manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice, biraju/imenuju se na vrijeme od četiri godine. Funkcija člana Upravnog odbora, osim onog kojeg biraju savjeti manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice, može trajati najviše dva mandata.

Javni poziv za prijavljivanje kandidata za članove Upravnog odbora koji se biraju iz reda predstavnika civilnog sektora objavljuje nadležno tijelo Skupštine Crne Gore.

Predsjednik Upravnog odbora bira se na njegovoj prvoj konstitutivnoj sjednici većinom glasova svih članova.

Član 36c

Upravni odbor:

- imenuje direktora Fonda;
- odlučuje o poslovanju Fonda;
- donosi odluke o korišćenju sredstava Fonda;
- usvaja program i plan rada Fonda,
- utvrđuje finansijski izvještaj i završni račun Fonda;
- donosi Statut i druge opšte akte Fonda;
- bira predsjednika Upravnog odbora;
- obavlja i druge poslove utvrđene Statutom Fonda.

ALTERNATIVNO (u slučaju kad se ustanovljava struktura Upravnog odbora Fonda sa manjim brojem članova)

Član 36c

Kontrolu rada Fonda kod primjene pravila i kriterijuma prilikom odobravanja projekata, kao i kontrolu u pogledu namjenskog utroška sredstava odobrenog projekta vrši Nadzorni odbor Fonda.

Sastav Nadzornog odbora Fonda i mandat njegovih članova konstituišu se po istim principima koji važe za Upravni odbor Fonda iz čl.35b ovog Zakona.

Način vršenja kontrole i postupak rada Nadzornog odbora utvrđuju se odlukom o konstituisanju/osnivanju ovog organa koju donosi osnivač Fonda.

Član 36c (alternativno 36d)

Sredstva za finansiranje Fonda obezbjeđuju se u Budžetu Crne Gore i iz drugih izvora.

Budžetom će se za namjene iz stava 1 ovog člana opredijeliti najmanje 0,15% od ukupnih budžetskih sredstava umanjениh za budžet državnih fondova i kapitalni budžet.

Sredstva iz st.1.ovog člana raspodjeljuju se na:

- sredstva za rad Fonda i
- sredstva za finansiranje projekata za podršku aktivnostima iz člana 36 stav 1 ovog zakona.

Odluku o procentualnom učešću sredstava za rad Fonda i sredstva za finansiranje projekata iz st.3. ovog člana donosi Upravni odbor na osnovu strateških dokumenata Vlade Crne Gore i planova i programa rada Fonda.

Član 36d (alternativno 36e)

Sredstva za finansiranje projekata iz čl.36c (*alter.36d*), st3, al.2. ovog Zakona raspodjeljuju se na osnovu javnog konkursa.

Pravo učešća na javnom konkursu za raspodjelu sredstava iz st.1. ovog člana imaju nevladine organizacije i druga pravna i fizička lica čije su djelatnosti, odnosno aktivnosti usmjerene na očuvanje i razvoj nacionalnih, odnosno etničkih posebnosti manjina i njihovih pripadnika u oblasti nacionalnog, etničkog, kulturnog, jezičkog i vjerskog identiteta.

Alternativa

Pravo učešća na javnom konkursu za raspodjelu sredstava iz st.1. ovog člana imaju nevladine organizacije i druga pravna i fizička lica čije su djelatnosti, odnosno aktivnosti usmjerene na očuvanje i razvoj manjinskih prava i sloboda u Crnoj Gori. (*Vidjeti alternativu u čl.36, st.1. ovog Zakona*)

Član 36e (alternativno 36f)

Prilikom odlučivanja o raspodjeli sredstava 36c (alter.36d), st3, al.2. ovog Zakona, organi Fonda će naročito voditi računa o:

- doprinosu koji projekat daje razvoju multietničkog, multikonfesionalnog i multikulturalnog društva, toleranciji i razumijevanju među nacionalnim zajednicama u Crnoj Gori
- očuvanju nacionalnog, kulturnog, vjerskog i jezičkog identiteta, osnovnim životnim potrebama manjinskih zajednica i njihovoj zaštiti od asimilacije
- kompatibilnosti sa strateškim dokumentima Vlade
- prethodnim projektima podnosioca prijave i rezultatima koji su postignuti u zaštiti manjinskih prava i sloboda
- vidljivosti projekta i koristi za manjinsku populaciju i društvenu zajednicu u cjelini, uključujući i princip višestruke koristi koju bi projekat mogao donijeti
- održivosti projekta i doprinos stalnom razvoju prava manjina u oblastima koje su od značaja za manjinsku populaciju
- mogućnosti praćenja i evaluaciji rezultata projekta.

Član 36f (alternativno 36g)

Javni konkurs iz člana 36d (alternativno 36e) ovog Zakona se objavljuje u dnevnim listovima i na web site-u Fonda za manjine.

Odlukom o objavljivanju konkursa utvrdiće se vrijeme za prijavljivanje projekata koje ne može biti kraće od 30 dana.

Uslovi konkursa, posebni kriterijumi, rokovi, sadržina prijave projekta, postupak raspodjele sredstava, kao i druga pitanja od značaja za sprovođenje konkursa koja nijesu uređena ovim Zakonom bliže se utvrđuju pravilnikom koji donosi Fond.

Član 36g (alternativno 36h)

Na osnovu prispjelih prijava na konkurs za raspodjelu sredstava iz čl. 36d (alternativno 36e) ovog Zakona, Fond sačinjava listu projekata koji zadovoljavaju formalne uslove konkursa.

Ocjenu podobnosti projekata koji se finansiraju iz sredstava Fonda vrši Komisija za raspodjelu sredstava (u daljem tekstu: Komisija) koju čine:

- dva člana Komisije koje imenuju nacionalni savjeti na zajedničkoj sjednici putem dvotrećinske većine u odlučivanju;

- jednog člana koji imenuje Upravni odbor Fonda za manjine;
- jednog člana koji imenuje Univerzitet Crne Gore, i
- jednog člana koji predlažu organizacije civilnog sektora, a imenuje/bira nadležno radno tijelo za izbor i imenovanja Skupštine Crne Gore većinom glasova ukupnog broja članova radnog tijela.

Javni poziv za predlaganje kandidata za člana Komisije objavljuje se u dnevnim listovima u Crnoj Gori i na web-site-u Skupštine Crne Gore.

Članovi Komisije moraju biti autoritativni u oblasti zaštite ljudskih prava i sloboda, posjedovati nesporan ugled u društvu, stručnost, nezavisnost i nepristrasnost, i kao takvi biti prepoznati u javnosti.

Član 36h (alternativno 36i)

Nakon ocjene prispjelih prijava na konkurs iz čl. 36d (alternativno 36e) ovog Zakona, Komisija utvrđuje listu prihvaćenih projekata i iznosa koji su odobreni za njihovu realizaciju, koja se javno objavljuje i dostavlja učesnicima konkursa.

Svaki učesnik konkursa ima pravo prigovora na listu koju je utvrdila Komisija podnošenjem Upravnom odboru Fonda u roku od 15 dana od dana dostavljanja liste.

Po isteku roka za prigovore, Upravni odbor Fonda, na osnovu utvrđene liste i nakon ispitivanja podnešenih prigovora, donosi konačnu odluku o raspodjeli za projekte koji se finansiraju iz sredstava Fonda.

Protiv odluke iz st.3. ovog člana žalba nije dozvoljena, ali se može pokrenuti upravni spor.

IZMJENE I DOPUNE KOJE SU OVDJE SUGERISANE PREDVIĐAJU INTERVENCIJU I U ZAKONU O NEVLADINIM ORGANIZACIJAMA (Sl.list CG 39/11) I TO U ČL.32. st.2. GDJE BI SE IZBACILE RIJEČ "MANJINSKIH", A OSTALA MOGUĆNOST FINANSIRANJA PROJEKATA U OBLASTI LJUDSKIH PRAVA. OVO IZ RAZLOGA ŠTO BI SE PROJEKTI U OBLASTI MANJINSKIH PRAVA ISKLUČIVO FINANSIRALI IZ SREDSTAVA KOJA SE OPREDIJELE FONDU. OVO NAROČITO TREBA IMATI U VIDU KADA SE BUDE UTVRĐIVAO PROCENAT BUDŽETSKOG IZDVAJANJA ZA POTREBE FINANSIRANJA FONDA ZA MANJINE.

SKUPŠTINA CRNE GORE
ODBOR ZA LJUDSKA PRAVA I SLOBODE
Materijal

INPUTI ZA INSTITUCIONALNU I OPERATIVNU REFORMU FONDA ZA MANJINE

Reforma zakonodavstva i podzakonskih akata koji se odnose na osnivanje i rad Fonda za manjine mora odražavati sve aspekte manjinskih prava koji su sadržani u čl.79. i 80. Ustava Crne Gore. Zbog toga ne bi trebalo ograničavati prostor za djelovanje Fonda samo u onim oblastima koje su pobrojane čl.36. Zakona o manjinskim pravima i slobodama: nacionalni, etnički, kulturni, jezički i vjerski identitet, jer su identitetska pitanja samo jedan dio korpusa manjinskih prava i sloboda. Osim ovih Ustav propisuje i zaštitu od asimilacije kao jedan od temeljnih principa. Osim toga, strateški dokument(i) jasno ukazuju na činjenicu da manjinska prava i slobode posredno mogu biti ugrožena brojnim društvenim faktorima ekonomskog, socijalnog i političkog porijekla. U tom smislu, Fond za manjine bi trebao biti ovlašćen da djeluje na planu zaštite identiteta i zabrane asimilacije, što bi bila dovoljna osnova za zakonsku odredbu kojom je osnovana ova institucija.

Definicija strateških dokumenata kao kriterijum za ocjenu kvaliteta predloženih projekata koji je u fokusu njihovog usmjeravanja ka određenim oblastima isuviše je neprecizna i ona bi trebala biti usmjerena samo ka strategiji manjinske politike, jer je logično da ova mora biti koordinirana sa ostalim strategijama i politikama u državi. Širi pojam politika ostavlja prostor za špekulacije u vezi sa značajem pojedinih projekata koji mogu biti značajni za manjine, ali ne spadaju u užu domen prava i sloboda koja se štite i nadziru djelatnošću resornog ministarstva i Fonda za manjine. Oblasti rada moraju biti fokusirane upravo na područja definisana Strategijom manjinske politike. Ostale strategije imaju svoje mehanizme i sopstvene pravce djelovanja. Ovakav pristup opravdava i dodatno širenje oblasti na one koje na bilo koji način mogu biti vezane za identitetska pitanja i ništa manje zabranu asimilacije.

Broj, sastav i način rada organa Fonda za manjine mora odražavati vitalne interese države u pogledu zaštite manjinskih prava. To bi značilo da se interes države mora poklapati sa interesom očuvanja dostignutog nivoa i daljeg razvoja manjinskih prava i sloboda u skladu sa nacionalnim i međunarodnim standardima u ovoj oblasti. Obrnuto, interes manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica mora biti (osim očuvanja sopstvenog identiteta i zaštite od asimilacije) i njihov doprinos razvoju društva u cjelini, odnosno njihova puna integracija u državne i društvene tokove Crne Gore.

Opredjeljujući se za jedan od nekoliko modela treba reći da oni jedan drugog ne isključuju, ali bi sastav organa morao polaziti od njihovog zakonskog ustrojstva i koncepta na kojem počivaju. Ako bi se zadržala postojeća struktura Upravnog odbora Fonda, a sa težnjom njegove racionalizacije, onda bi bilo logično da njega sačinjavaju predstavnici svih manjinskih savjeta, članovi koje bira *Skupština (dva)*, odnosno *resorno Ministarstvo (jedan)*, te *civilni sektor u dijelu organizacija koje se bave zaštitom ljudskih i manjinskih prava (jedan)*. Ako se uzme u

obzir ova posljednja kategorija, onda pitanje treba riješiti na pragmatičan način, poštujući i suštinu. Organizacije civilnog sektora koje participiraju u donošenju odluke o svom predstavniku moraju biti prepoznatljive, aktivne i imati dokazani autoritet kroz sprovedene projekte i aktivnosti. Ovako uspostavljen organ upravljanja imao bi *deset* članova.

Obzirom da je najveći broj primjedbi (i ne samo od civilnog sektora) dolazio kao posljedica zahtjeva za većom transparentnošću i kontrolom konflikta interesa unutar procesa odlučivanja u UO Fonda drugo rješenje bi bila podjela nadležnosti na upravljačku i kontrolnu funkciju, pri čemu bi *Upravni odbor* vršio ovu prvu, a *Nadzorni odbor* ovu drugu funkciju. U tom slučaju bi članstvo u UO pripadalo *predstavnicima manjinskih savjeta dva* (po principu rotacije svakih godinu dana), onima koje bira *Skupština (jedan)* koji mora biti pripadnik jednog od manjinskih naroda, odnosno zajednica, te konačno *Vladi, odnosno resornom ministarstvu jedno* i *civilnom sektoru jedno*.

Nadzorni odbor od 5 članova činili bi *predstavnici manjinskih savjeta* po principu rotacije svake godine (*dva*), *Skupštine (jedan)*, *resornog ministarstva (jedan)* i *civilnog sektora (jedan)*. Funkcija Nadzornog odbora bi se odnosila na kontrolu rada (ne zakonitosti u radu) Fonda u svim segmentima, a njegovi nalazi i sugestije bi bili upućivani osnivaču, odnosno Skupštini, bilo kao dio redovnog izvještaja o radu Fonda, bilo kao *ad hoc* izvještaji urađeni na zahtjev osnivača ili po sopstvenoj inicijativi.

Poseban organ koji je potrebno ustanoviti Zakonom ili barem utvrditi zakonski osnov za njeno formiranje je *Komisija za ocjenu projekata prijavljenih na konkurs Fonda za manjine*. Predlog za *dva člana Komisije utvrđuju nacionalni savjeti na zajedničkoj sjednici putem dvotrećinske većine u odlučivanju; jednog člana imenuje UO odbor Fonda za manjine; jednog imenuje Univerzitet Crne Gore i jednog predlažu organizacije civilnog sektora, a imenuje/bira skupštinski Odbor za ljudska prava i slobode* (ako ima takav kapacitet) *dvotrećinskom većinom*. Analogija se pronalazi u poređenju sa formiranjem radne grupe kakva je ova koja je radila na ovom poslu.

Opredjeljujuću ili najznačajniju ulogu u odabiru članova Komisije imaju manjinski savjeti iz dva razloga: prvi je što oni u najvećoj mjeri odražavaju interese i potrebe manjina u Crnoj Gori i drugi je što oni ne mogu participirati na drugim konkursim civilnog sektora, dok je obrnuto – civilnom sektoru omogućeno da participira na konkursima za projekte u oblasti ostvarivanja i zaštite manjinskih prava. To nikako ne znači da će etnička pripadnost biti jedini osnov imenovanja članova Komisije, jer oni personalno moraju odražavati autoritet, kvalitet i principe stručnosti, nezavisnosti i nepristrasnosti, a o čemu će osim predlagača svakako svoj sud dati i kritička javnost.

Odredbe kojima se ustanovljavaju principi formiranja komisije mogu naći svoje mjesto nezavisno od toga da li će u Fondu kao jedinstven organ funkcionisati UO ili će biti ustanovljen i Nadzorni odbor. Konačno, odluke Komisije kojima se utvrđuje raspodjela sredstava mogu biti

predmet odlučivanja po žalbi/prigovoru koja/i se podnosi Upravnom odboru Fonda, a čija odluka je konačna i može se napadati samo u upravnom sporu.

U čitavoj proceduri na marginama je ostao kapacitet manjinskog savjeta koji imaju pravo i obavezu da, shodno čl.35. Zakona o manjinskim pravima i slobodama:

- “- predstavlja i zastupa manjinu;
- podnosi predlog državnim organima, organima lokalne uprave i javnim službama za unapređenje i razvoj prava manjina i njihovih pripadnika;
- podnosi inicijativu predsjedniku Republike da zakon kojim se narušavaju prava manjina i njihovih pripadnika ne proglasi;
- učestvuje u planiranju i osnivanju vaspitno-obrazovnih institucija;
- daje mišljenje na predmetne programe koji izražavaju posebnost manjina;
- predlaže upis određenog broja studenata na Univerzitet Crne Gore;
- pokreće inicijativu za izmjenu propisa i drugih akata kojima se uređuju prava pripadnika manjina;
- vrši i druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

O pitanjima o kojima raspravljaju organi državne vlasti i javne službe, a tiču se prava manjina i njihovih pripadnika, ostvaruje se potrebna saradnja sa Savjetom, radi izgradnje međusobnog povjerenja.

Državni i drugi organi će, u roku od 30 dana od dana pokretanja inicijative ili zahtjeva obavijestiti Savjet o preduzetim mjerama.”

Iz navedenog proizilazi pravo i potreba da manjinski savjeti u najranijoj fazi utiču na ili predlažu kreiranje planova, programa i strategija kojima se stvaraju uslovi za implementaciju manjinskih prava. U tom smislu treba osnažiti ulogu *direktora i UO Fonda* da *donose planove i programe rada i razvoja* (uključujući i finansijski plan), s tim što oni moraju odražavati interese manjina koje profiliraju manjinski savjeti. Ova funkcija Fonda mora pronaći utemeljenje i u konstruisanju kriterijuma prihvatljivosti projekata koji, pored saglasnosti sa Strategijom manjinske politike, moraju odražavati saglasje sa planovima i programima rada Fonda. U tu svrhu Fond mora imati kratkoročni i dugoročni plan razvoja, kao instrument ostvarivanja razvojne politike manjinskih prava. Ukoliko planovi i program rada Fonda usvoje ovu metodologiju kreiranja, procenat izdvajanja sredstava potrebnih za rad administracije Fonda i onih za realizaciju projekata (misli se na strukturu i procentualni odnos sredstava za jednu i drugu namjenu) biće manje značajan u odnosu na korist koja iz takvog pristupa proizilazi.

Na kraju, treba istaći da se zahtjev koji su istakli manjinski savjeti donekle uklapa u ovaj koncept, pod uslovom da za to postoji utemeljenje u razvojnim ambicijama. Sa druge strane ostaje otvoreno pitanje da li se u postojećim uslovima i bez značajnijeg ulaganja Fond može stručno i kadrovski osposobiti za pronalaženje drugih izvora finansiranja osim onih koje daje država, što bi takođe moglo naći svoje mjesto u razvojnim projektima i ambicijama Fonda i manjinskih savjeta. Konačno, za bilo kakav zaključak potrebno je učiniti makar elementarnu

analizu dosadašnjeg učinka na planu djelovanja i odnosa prema razvojnim potrebama stručne službe Fonda.

Pitanje konflikta interesa je doista složeno i otvoreno u cijelom procesu reforme osnivačkih akata i funkcionisanja Fonda. Ono se javlja kao formalno pitanje (ko ne može obavljati funkciju člana UO zbog sukoba interesa koji je utvrđen zakonom) i sa druge strane ko može aplicirati za sredstva Fonda, a da pri tome nije u suštinskom sukobu interesa sa funkcijom koju ima u Fondu.

Dok za ovo prvo pitanje odgovor leži u mišljenju nadležnih organa, odnosno tumačenju odredaba *Zakona o sprečavanju konflikta interesa*, pitanje sukoba interesa u apliciranju i donošenju odluke o dodjeli sredstava može biti otklonjeno upravo na način kako je to izloženo u ovom materijalu, a to je poštovanje sljedećeg:

- **Principi stručnosti, neutralnosti i nepristrasnosti kod izbora članova Komisije**
- **Višestranost subjekata koji predlažu kandidate za članstvo u Komisiji**
- **Transparentnost procesa i javnost rada svih organa, koja je djelimično obezbijedena i učešćem civilnog sektora. Pod time se podrazumijeva i javnost i transparentnost u radu manjinskih savjeta prilikom kreiranja sugestija, predloga i smjernica za izradu planova i programa na kojima bi se temeljile odluke o raspodjeli**
- **Dvostepenost (žalba/prigovor Upravnom odboru) i mogućnost sudske kontrole odluke o dodjeli sredstava**
- **Operativnost manjeg upravljačkog tijela i alternativno uvođenje nadzornog odbora kao kontrolnog mehanizma.**

Konačno, zakon bi trebao ustanoviti opšte kriterijume koje moraju ispoštovati projekti i Komisija prilikom donošenja odluke. Oni moraju biti bitno drugačije postavljeni od onoga kako je to sada slučaj i sadržati minimum sljedećih elemenata:

- **Koncept očuvanja identiteta i zaštite od asimilacije, a ne podsticaj isključivo posebnostima kao osnovni princip**
- **Podsticaj projektima koji promovišu zajedništvo, suživot i toleranciju**
- **Vidljivost i korist za manjinu i društvenu zajednicu u cjelini, uključujući i princip višestruke koristi (kada se jednom inicijativom doprinosi rješavanju više pitanja: npr. finansiranjem projekata za promociju zajedničke kulturne baštine osnažuje se i sociološka matrica zajedništva na području gdje u većem broju žive pripadnici različitih manjina; informisanje na jeziku manjine ne mora da znači da se ono usmjerava samo na vrijednosti te manjine, već i njene uloge u razvoju cijelog društva i sl.)**

- Održivost dostignutog nivoa razvoja prava manjina u oblastima koje su od značaja za manjine. Koje su to oblasti definišu manjinski savjeti
- Razvoj kulturnog amaterizma i dostupnost rezultata najširem krugu korisnika; stvaranje kolektivne svijesti o efektima koje određeni projekti imaju na status etničkih zajednica i svijest o preprekama koje određene etničke grupe sprečavaju da budu ravnopravne sa ostalim članicama društva. Pri tome se ne može zanemariti broj članova zajednice, ali samo sa aspekta značaja projekta, a ne samo sa aspekta numeričkog ili demografskog pokazatelja, odnosno potencijala

Na kraju bih istakao (po meni) potrebu institucionalnog ustrojstva Zajedničke sjednice manjinskih savjeta (bez obzira što kao takva ova praksa suštinski već funkcioniše), jer bi na taj način bio podignut nivo i značaj predstavljanja manjina u zajednici, odnosno društvu u cjelini.

Očito je da se pojedini od predloženih mehanizama mogu shvatiti kao previše složeni, ali bi to bio jedini način da u ovoj fazi od „viška materijala“ dobijemo kvalitetne predloge. Da ne bi napravili grešku iz prethodne distribucije materijala, molim vas da ove zaključke dostavite svim članovima radne grupe kako bi i oni imali priliku da daju svoje sugestije, primjedbe i predloge u funkciji pripreme reforme.

STANJE U OBLASTI FINANSIRANJA PROJEKATA NVO SEKTORA

Sa posebnim osvrtom na stav Ministarstva finansija Vlade Crne Gore

Dopisom Ministarstva finansija broj 03-3927/1 od 3.04.2012.godine ukazuje se na očiglednu koliziju propisa/zakona kojima se uređuju principi finansiranja projekata **od javnog interesa**, odnosno bliže projekata u oblasti zaštite manjinskih prava u Crnoj Gori. Ministarstvo pravilno rezonuje da je prijeko potrebno izvršiti reviziju postojećih zakona, kako bi ova materija bila regulisana na ustavno dozvoljen i zakonit način. Međutim, dilema nastaje po pitanju kvalifikacije ovog procesa, jer Ministarstvo navodi termin „**potrebe usklađivanja svih važećih zakona koji su tretirali ovu oblast, pa i Zakona o manjinskim pravima i slobodama**“. Poznato je da se ovaj termin ne može upotrijebiti u hijerarhijskom smislu kada se zna da se radi o pravnim aktima iste pravne snage, pa se naznačeni termin treba shvatiti kao potreba linearne zakonodavne intervencije u svim oblastima u kojima je propisana mogućnost učešća i korišćenja sredstava javnih fondova za potrebe finansiranja projekata NVO sektora.

Drugi problem nastaje u odnosu na specifični ili specijalni karakter Zakona o manjinskim pravima i slobodama u odnosu na Zakon o nevladinim organizacijama, jer on propisuje **samo** proceduru učešća na konkursu za raspodjelu sredstava Fonda za manjine u dijelu finansiranja projekata od značaja za prepoznate (i one koje će to tek biti) etničke zajednice u Crnoj Gori. Političke je, više nego pravne, pitanje čemu dati primat, ali je činjenica da derogirajuća odredba

mora postojati barem u jednom od ova dva zakona. Ona podrazumijeva jasan stav po pitanju koja odredba, odnosno odredba kojeg zakona prestaje da važi i takav princip se ne može pretpostavljati. On mora biti eksplicitno izražen.

Odredba o pretpostavljenoj/posrednoj centralizaciji izvora finansiranja za potrebe projekata NVO sektora ne donosi potrebno razjašnjenje iz prostog razloga što zakon **ne prepoznaje sistem pretpostavljenih ograničenja da NVO** organizacije ne mogu učestvovati na konkursima koje propisuju i za koje proceduru utvrđuju drugi zakoni. Osnovni princip u nomotehnici i suštinskom poimanju zakona glasi: **sve što zakonom nije zabranjeno - dozvoljeno je**. A Zakon o NVO (niti neki drugi zakon koliko ja znam) ne sadrži eksplicitnu zabranu NVO, odnosno imperativnu normu koja sprečava NVO da konkurišu na drugim projektima, tamo gdje to drugi zakon propisuje, u ovom slučaju Zakon o manjinskim pravima i slobodama.

Ukoliko je namjera ili sugestija Ministarstva da objedini, učini transparentnim i efikasnijim sredstva za projekte NVO, to je bez dileme na liniji zahtjeva NVO, pod uslovom da taj princip bude zadržan u procesu odlučivanja i naročito u postupku pravne zaštite. Sa druge strane, ostaje vrlo senzitivno i otvoreno pitanje utvrđivanja obima sredstava koji je u funkciji finansiranja projekata iz sredstava Fonda. Tačno je da ne postoji precizan zakonski osnov za utvrđivanje procenta izdvajanja za finansiranje Fonda za manjine, ali je isto tako jasno da ovaj procenat najviše može da koristi upravo Ministarstvu finansija koje prigovara ovakvom rješenju. Naime, procenat polazi od činjenice da se sredstva obezbjeđuju u zavisnosti od iznosa budžeta umanjenih za budžet državnih fondova i kapitalni budžet. Na taj način, Ministarstvu finansija koje vrši poslove izrade nacrtu Budžeta u startu biva jasna pozicija, a sami budžet dobija na predvidljivosti, održivosti, potencijalnoj efikasnosti, srazmjernosti, mogućim intervencijama tokom fiskalne godine (rebalans), itd. Pitanje visine, odnosno procentualne vrijednosti za budžetsku godinu je više pitanje kompromisa koji je postignut u datom trenutku, a u tom kompromisu je sasvim sigurno bilo moguće zauzeti drugačiji stav i prije intervencije u zakonodavnu sferu. Zašto to nije ranije učinjeno nije mi jasno, tim prije što su prošle već dvije ili tri budžetske godine.

U svakom slučaju, ako se prihvati rješenje o eliminaciji NVO sektora u sferi raspodjele sredstava Fonda za manjine, onda postoji objektivna mogućnost preispitivanja procenta **(ali u sadašnjoj fazi samo preispitivanja - da se ne bi shvatilo kako je to već gotova stvar)**. U tom procesu potrebno je analizirati i dosadašnji učinak budžetske potrošnje u korišćenju sredstava Fonda, jer i **samo Ministarstvo finansija** ukazuje da je ona iznosila svega 49 % za 2010, odnosno 53 % Fondu odobrenih sredstava za 2011. godinu. Kako nijesam detaljno analizirao ove podatke, to ne mogu dati precizan odgovor na pitanje zašto je takav omjer i da li ovaj pokazatelj može poslužiti za **redefinisanje** procenta učešća sredstava Fonda u ukupnoj strukturi budžetske potrošnje u državi kako je to propisano Odlukom o osnivanju Fonda za manjine. Zar i do sada nijesmo imali iznos odobrenih sredstava za finansiranje NVO projekata, pa nije postavljano pitanje da li se on zasniva ili bi se trebao zasnivati na kvalitetu projekata koji, naravno, unaprijed nije poznat.

Ne bih se mogao složiti sa konstatacijom da će ostajanjem postojećeg rješenja doći do **značajnog** povećanja budžetske potrošnje kroz dva izvora: *sredstva za finansiranje projekata NVO i sredstva za rad Fonda*. To bi bila samo pretpostavka jer ne znam(o) trend u posljednjih nekoliko godina. Takođe ne znamo šta se dešavalo u sektoru lokalne samouprave po pitanju raspodjele sredstava za NVO. Koliko je poznato time se malo ko bavio na temeljitiji način. Ali jedno je sigurno: oštru granicu javnog interesa i potrebe između projekata NVO i onih koji se apliciraju u okviru sredstava koja se odobravaju iz Fonda teško je povući. Drugo, šta ako se u okviru ova dva sistema finansiranja razvijaju i realizuju istovjetni projekti ili projekti sa istom svrhom i ciljem? U tom slučaju šteta po državu i budžet je čak i veća. Koordinacija dva tijela koja donose odluke postaje time otvoreno pitanje.

Pitanje kvaliteta kao determinante odluke o finansiranju projekata je pitanje opštih i posebnih kriterijuma, te pitanje referentnosti, nezavisnosti i nepristrasnosti organa koji o tome odlučuje. Zbog toga i jeste predloženo formiranje nezavisnog i iznad svega stručnog tijela, na čije stvaranje će možda i uticati, ali čiji rad neće uslovljavati niko ko od toga može imati koristi. Transparentnost odlučivanja bila bi osnovna odlika ovog tijela od procesa formiranja i konstituisanja do odlučivanja, kao i jasna garancija njegove nezavisnosti. Nadalje, ako se dosljedno primjenjuju navedeni principi i kriterijumi, jasno je da će kvalitet dominirati i da se projekti koji to ne zaslužuju neće ni finansirati. Budžetska štednja se ne ogleda samo u početnoj eliminaciji finansijskog okvira, nego i u odgovornoj politici budžetske potrošnje (čitaj: odnosu prema obavezama u donošenju odluka ko god to bio, pa makar i organ koji odlučuje o projektima iz ove oblasti). Ako nema kvalitetnih projekata, nema odobrenja za finansiranje. Analogija tome je da se na tenderima za javne nabavke traže kvalitetni ponuđači: ako ih nema, nema ni posla – tender se poništava.

U domenu izrade Odluke o osnivanju Fonda vjerovatno se pošlo od nekih iskustava, pa bi bilo dobro da imamo uvid u taj proces. Procenat koji je utvrđen u odluci ne bi trebalo da je došao sam po sebi, mora imati neko objašnjenje. Ono što nije dobro jeste da intervencija Ministarstva finansija (po pitanju procenta) dolazi praktično na kraju rada radne grupe i čini njen napor barem 70 % obezvrijeđenim. Jasno je da postoje teškoće u održivosti budžeta i u tom smislu treba tražiti odgovarajući balans za tekući period, a ne predviđati restriktivno stalno rješenje.

Sljedeće važno pitanje jeste stav manjinskih savjeta, koji može da utiče na ovakve i slične inicijative.

Konačno, postavlja se pitanje strateških dokumenata – Strategije manjinske politike, odnosno dileme koliko je sadašnje i buduće rješenje održivo sa aspekta narednog planskog perioda u ostvarivanju manjinskih prava i sloboda. U isto tolikoj mjeri treba analizirati uticaj ovih kretanja na pregovarački proces, odnosno utvrditi kakve su naše obaveze i po tom pitanju (vidjeti Analitički izvještaj Evropske komisije, str.101, st.6.).

U dijelu zadatka radne grupe čini mi se da smo sada dalje od početnog uspjeha, te da treba dobro razmisliti kako dalje. Ako želimo reformu Fonda onda ona treba biti suštinska i zanemariti birokratske prepreke. Kriterijumi koji su predloženi kao osnova za vrednovanje projekata se sve više čine opravdanim, jer barem daju okvir za postupanje. Sadašnji momenat ukazuje da osim suštinskih imamo i formalne barijere da dođemo do odgovarajućeg rješenja, a one jesu sasvim u skladu sa potrebom zakonitosti rada ove radne grupe i samog Fonda. Ono što izgleda sporno u čitavoj toj stvari jeste činjenica da sami Fond i njegov osnivač Skupština potpadaju pod efektivnu vlast izvršnih organa, koji **ne samo da vrše nadzor nad izvršavanjem zakona** (što bi bilo logično), **nego vrši i kontrolu nad obavljanjem poslova i upravnu kontrolu zakonitosti odluka Fonda - organa koji je osnovala Skupština Crne Gore**. Dakle ne sud ili organ Fonda, nego **ministar kao starješina organa uprave** donosi odluku u drugom stepenu po žalbama na akta koja donose organi Fonda za manjine, a koji je osnovan Zakonom o manjinskim pravima i slobodama.

Da zaplet bude potpun imamo dva akta o osnivanju Fonda: Zakon koji je donijela Skupština (čl.36. koji glasi: „Skupština **osniva** fond za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava...“; te Odluku o osnivanju Fonda za manjine koja u čl.1. utvrđuje da se **osniva** Fonda za manjine). Ovo je suštinski manje važno od činjenice da parlamentarni organ biva potčinjen organu uprave. Iako je sistemski propust u definisanju organa uprave i njihovih nadležnosti (barem to tako izgleda), mora se pronaći odgovarajući model i za ovakve slučajeve. Tim prije što Zakon o manjinskim pravima i slobodama, a i Odluka o osnivanju Fonda za manjine, Ministarstvu rezervišu samo pravo nadzora nad sprovođenjem Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona. Dakle ne spominje se kontrola nad obavljanjem poslova, kako to propisuje Zakon o državnoj upravi (čl.77-79.), niti odlučivanje u drugom stepenu po pravnim lijekovima u upravnom postupku od strane ministra, što je takođe propisano Zakonom o državnoj upravi (čl.78.). U tom smislu Zakon o državnoj upravi ovo propisuje u okviru **poglavlja 7: Odnosi organa uprave prema javnim ustanovama i javnim preduzećima i drugi pravnim licima čiji je osnivač država**. Dakle, ovakav odnos suštinski zadire u princip podjele vlasti i nadležnosti zakonodavnih i izvršnih organa.

Potreba unutrašnje reforme Fonda se logično izvodi iz reforme procesa odlučivanja i ona će imati samo tehničku, a ne nikako političku konotaciju. Osnaživanje Fonda mora se temeljiti na jasnoj analizi i predstavi o sadašnjim kapacitetima, što u našim materijalima nijesmo jasno imali. Planovi i programi razvoja i rada Fonda su instrumenti njegovog jačanja, a u njima se moraju jasno odražavati dva domena: potrebe manjine izražene kroz stavove savjeta (zajednički i pojedinačne) i interes države koji ne može biti provizoran, već strateški i planski. Čini se da to u prethodnoj fazi djelovanja institucije nije dovoljno prepoznato.

Skupština i njen Odbor za ljudska prava mogu da doprinose ovakvim i sličnim inicijativama, ali ako se ima u vidu karakter manjinskih prava, pa ako hoćete i intervencije kakva je ova Ministarstva finansija, jasno govore da će konačnu riječ ipak imati Vlada – bilo kao donosilac Strategije, bilo kao partner manjinskim savjetima u pripremi podloga za odlučivanje. Cijeni se da

bi jasnom projekcijom ovih temeljnih postulata dali okvir koji treba doradivati u resornom ministarstvu kao obrađivaču zakona i manjinskim savjetima kao partnerima u ovom procesu. Ishod ovih inicijativa nikako ne smije štetiti kapacitetu Fonda i naročito osnaživanju u funkciji pribavljanja dodatnih sredstava za njegov rad u situaciji kada je odlučeno da on bude nosilac razvojnih ambicija u ostvarivanju manjinskih prava i sloboda

Podgorica, 28.maja 2012.godine

mr Siniša Bjeković

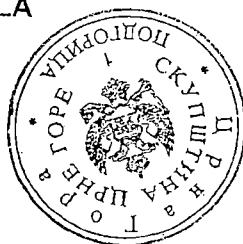
član Radne grupe ispred NVO

Rad Radne grupe za izradu akata o radu Fonda za manjine, formirane u skladu sa članom 73 stav 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore na Konsultativnom saslušanju na temu: „Razmatranje modela organizacije, funkcionisanja i načina raspodjele sredstava Fonda za manjine“, održanom 15. decembra 2011. godine, okončan je 29. maja 2012. godine dostavljanjem Izvještaja o radu Radne grupe članovima Odbora za ljudska prava i slobode, uoči održavanja 72. sjednice Odbora za koju je predloženo razmatranje navedenog izvještaja Radne grupe.

IZVJEŠTAJ RADNE GRUPE SAČINILA

SEKRETAR RADNE GRUPE

Slava Burić

PREDSJEDNIK RADNE GRUPE

ĐORĐE PINJATIĆ

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Ministarstvo za ljudska
i manjinska prava
Br. 01-247/13
Podgorica, 04.11.2013.god.

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	6. XI	2013	GOD
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-63-8/13-50		
VEZA:			
EPA:			
SKRACENICA:	PRILOG		

SKUPŠTINA CRNE GORE
Odbor za ljudska prava i slobode
n/r Predsjednika, g-dina dr Halila Dukovića

Poštovani gospodine Dukoviću,

Na plenarnom zasjedanju Skupštine Crne Gore 23.10.2013. godine, u okviru usvojenog Dnevnog reda, razmatran je i Izvještaj o razvoju i zaštiti prava pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u 2012. godini.

Veći broj poslanika, učesnika u raspravi, osvrnuo se i na funkcionisanje Fonda za ostvarivanje i zaštitu manjinskih prava. Takođe, interesovanje o problemima u funkcionisanju ove institucije, kao i planiranim aktivnostima Ministarstva po ovom pitanju, kroz poslaničko pitanje, pokazao je i poslanik Dritan Abazović.

Imajući u vidu interesovanja poslanika, pojedinih nevladinih organizacija, kao i šire javnosti o radu Fonda za ostvarivanje i zaštitu manjinskih prava, smatram svrsishodnim da kao Ministar za ljudska i manjinska prava obrazujem radnu grupu koja bi analizirala zakonska rješenja za rad ove institucije i predložila konkretna rješenja izmjena normativnog okvira, ukoliko to procjeni potrebnim.

S toga, molim Vas da Odbor za ljudska prava i slobode odredi dva predstavnika koji bi participirali u pomenutoj radnoj grupi i o tome nas blagovremeno obavijesti.

S poštovanjem,

Ministar

Dr. Suad Numanović

Podgorica